

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1971. november 26.

bc 1. egy évvel a pártkongresszus után.. - intézkedések a közoktatás , a gyermekvédelem feltételeinek javítására

i vt/pá zs bh hgy

1971. november 26.

egy esztendővel a x. pártkongresszus után számvetést készítettek a szakemberek arról, milyen intézkedések születtek a közoktatás feltételeinek jobbá tételére. a nevelők élet- és munkakörülményeinek javítására. mint a művelődésügyi minisztériumban elmondták, kétségtelenül a pedagógusok bérrendezése volt a legnagyobb jelentőségű intézkedés. ezen túlmenően azonban számos más, fontos rendelkezés is született. érvénybe lépett az a miniszteri utasítás, amely szerint az alsó- és középfoku oktatási intézményekben a többgyermekes, illetve a gyermekét egyedül nevelő, valamint a szülési vagy gyermek gondozása céljából kapott fizetés nélküli szabadság letelte után munkába álló pedagógus anyák tanítási óráit, - ha ehhez biztosítottak a szükséges feltételek, - a hét öt napjára kell elosztani.

a gyermek- és ifjúságvédelem területén dolgozó pedagógusok kötelező óraszámát heti 36-ról 30-ra csökkentették egyidejűleg 18 nappal növelték évi szabadságukat. /folyt. köv./

bb 1. /egy évvel folyt./ bh

felemelték a nevelőotthoni pedagógusok ügyeleti díját és pótlékait, ilymódon - beleértve a pedagógus bérendezést is - mintegy 400-500 forinttal emelkedett havi átlagkeresetük. a gyermek- és ifjúságvédelem továbbfejlesztése érdekében adta ki a művelődésügyi miniszter azt az utasítást, amelynek alapján a nevelőszülők a rájuk bízott állami gondozott kiskorú gyermek után a korábbinál több mint 30 százalékkal magasabb gondozási díjat kapnak. változást jelent, hogy a nevelőszülőknek nem háromhavonként, hanem havonként folyósítják a pénzt a gyermek- és ifjúságvédő intézetek, s hogy a nagyobb gyermek után magasabb összegű gondozási díj illeti meg a nevelőszülőt.

a pedagógusok munkafeltételeinek javításáról szóló kormányhatározat végrehajtása kapcsán szabályozták az általános iskolai tanulócsoporthatóságok létszámait: egy osztályon belül vidéken 15-40, budapesti 20-40 tanulóval álló csoport szervezhető. ettől csak ott térhetnek el, ahol a felső-tagozat egyes évfolyamainak tanulóit - a szakrendszerű oktatás fenntartása érdekében - egy-egy tanulócsoporthatóságban oktatják. a szabályozás módját nyújt arra, hogy a pedagógusok egy-egy osztályban a kisebb létszámú tanulócsoporthatóságokkal hatékonyabban foglalkozzanak.

életbe lépett az új szakközépiskolai érettségi vizsgaszabályzat is. ennek egyik legjelentősebb intézkedése, hogy a tanulók túlterhelésének enyhítése céljából - ahol arra mód van - csökkentették az érettségi vizsgatárgyak számát. könnyítés, hogy matematikából csak írásbeli dolgozatot készítenek a diákok, azok azonban, akik elégtelen dolgozatot írnak, kötelesek szóbeli vizsgát is tenni.

iskolaigazgatók hatáskörének, önállóságának növelését biztosítja a munkáltatói jogkörre, valamint a pedagógus munkakörök betöltésére vonatkozó miniszteri rendelkezés. ennek értelmében az alsó- és középfokú tanintézetek vezetői megkapják a munkáltatói jogokat. ezek közé tartozik a pedagógus állások meghirdetése, a kinevezés, az áthelyezés, a munkaviszony megszüntetése, a fegyelmi és kártérítési jogkör gyakorlása stb. a jogkör bővítést legkésőbb 1972 augusztus 31-ig kell végrehajtani. a pedagógus állások betöltésével kapcsolatos utasítás arról rendelkezik, hogy általában kötelező a pályázatok meghirdetése, beleértve az igazgatói és az igazgatóhelyettesi állásokat is. az eddigi gyakorlattal szemben azonban alapvető változás, hogy a jövőben az intézményvezetők maguk választják meg, kikkel dolgoznak együtt. a pályázatok elbírálásakor ugyanis az intézmény vezetője a szakszervezeti bizottsággal közösen dönt.

bb 2. harminc film decemberben a televízió műsorán

i nn/fk zs bh -cz

1971. november 26.

tartalmasnak ígérkezik az év utolsó hónapjának filmtermése a televízióban. mintegy 30 produkciót vetítenek majd a nézők „házi moziában”, különösen érdekesnek ígérkezik hemingway: „a kilimandzsári hava”, című ismert novellájának filmváltozata, gregory peck-vel, ava gardner-rel és susan hayward-dal a főszerepben. két világsztár, micheline prestle és francois périer játssza andré rossin „kettős szerepben”, című darabjának hőseit. a történet egy színésznőről szól, akivel furcsa módon ugyanaz történik az életben és a színpadon. decemberben láthatják a nézők a „háború és a béke”, című oscar-díjas szovjet film III. és IV. részét. csehov művének magyarul beszélő cseh-szlovák tv-adaptációja „a nagybögő története”, a „találkozások”, című francia film főhőse egy zongoraművész, akinek karrierje kézsérülés miatt ér véget, s biztosítási csalással próbál kijutni reménytelen anyagi helyzetéből.

karácsonyi „ajándék”, lesz az „egri csillagok”, című kétrészes magyar produkció. pedagógiai tanulságokkal megtízdeit vigjáték a jugoszlávok alkotása: „két mamám és két papám van”, a táncos, zenés szórakoztató filmek kedvelőinek szerez majd örömet a „táncolj a broadway-en”, című amerikai alkotás, a műfaj olyan „klasszikusaival”, a főszerepekben, mint fred astaire és ginger rogers. az angyalt, azaz roger moore-t legközelebb az „intermezzo velencében”, című epizódban láthatjuk.

a kísérleti /második/ csatornán vetítik a „don quijote fia”, című magyarul beszélő szovjet filmet. emlékezetes színházi és mozi siker felújítására is sor kerül: a „tizenkét dűlős ember”, sidney lumet rendezte változatában henri fonda a főhős. az „egy vagány balladája”, című francia alkotás „sztorija”, : egy bünszövetkezet fontos csomagot próbált egy meghatározott címre eljuttatni és az erre vállalkozó vagányt küldetése végén meg akarják ölni. cooper „az utolsó mohikán”, című regényéből a román filmstúdiókban készült film, amelyet december 26-án tűznek műsorra. új részt láthatunk a „különleges ügyosztály”, sorozatból „az ember, akinek új arca van”, címmel és ismét „izgulhatunk”, az angyalért, „a beijedt fogadás”, című folytatásban./mti/

bb 3. korszerű, új fogamzásgátló

i ms/gk zs bh hgy

1971. november 26.

bővült a korszerű fogamzásgátló eszközök választéka: az infecundin és biseurin tablettákon kívül - a legutóbb megjelent egészségügyi miniszteri utasítás alapján - új mechanikai védőeszköz is alkalmazható.

az intrauterin elnevezésű fogamzásgátlót a méhürbe vezetik be. Lényegében egy többszörösen hurkolt, puha, vékony műanyag-fonál, amely megszakítás nélkül akár évekig is viselhető és 96-98 százalékos biztonságot ad.

a miniszteri utasítás szerint az intrauterint kizárólag a nő állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint illetékes intézetben - szülészeti-nőgyógyászati klinikán vagy kórházi osztályon, az orvostovábbképző intézet megfelelő tanszékén, illetőleg szakorvos által vezetett szülőotthonban - adják, olyan nők számára, akik már szültek, illetve minden olyan 18. évet betöltött nőnek, akinek terhessége - betegsége vagy egészségi állapota miatt - nem kívánatos.

a fogamzásgátló elhelyezése előtt szakorvosi vizsgálattal kell tisztázni, hogy a nő nem terhes-e, illetőleg nem szenved-e olyan betegségben, fejlődési rendellenességben, onkológiai elváltozásban, amely az intrauterin alkalmazását kizárja.

az intrauterin hatásos fogamzásgátló olyan nők számára is, akik egészségi állapotuk miatt nem szedhetnek tablettákat./mti/

--

bb 4. írógépszalag kooperáció

i v/pá ie bh hgy

1971. november 26.

az irodagéptехnikai vállalat az idén olyan bémunkát vállalt, amellyel nemcsak az egész népgazdaságnak takarít meg tőkés valutát, hanem közvetlenül a fogyasztóknak is kedvez. az osztrák koreai cég ugyanis kitűnő minőségű festett írógépszalagot szállít az ítv-nek, amely azt darabolja, hazai spulnira tekercseli, dobozolja. az együttműködés alapján Magyarországnak idén 120 ezer dollárral olcsóbb a „koreai” írógépszalag, mintha azt feldolgozva, csomagolva importálnánk, nem is számítva, hogy a kooperációs gyártás megindulása óta az osztrák cég emelte a kész szalag árát. a fogyasztók tehát kétszeresen jól járnak, mert nemhogy többet, de - mivel az olcsóbb árut a piért is olcsóbban adja - kevesebbet fizetnek érte.

/folyt. köv./

- 4 -

bb 4. /írógépszalag folyt./ bh

Jövőre még gazdaságosabb lesz az együttműködés. ugyanis amellett, hogy a belkereskedelem teljes, azaz 500 ezer darabos igényét kielégíti az ítv, 2 millió dobozt exportál is, mégpedig éppen a koreai cégnek. így az alapanyagért sem kell valutát adnunk, sőt az üzletből még dollárbevétel is származik.

az irodagéptехnikai vállalat és a koreai cég megállapodása értelmében jövőre szedőírógépekhez való 8-10 milliméteres széles műanyag-karbonszalagokat is feldolgoz a magyar vállalat. ebből nemcsak tőkés, hanem szocialista országokba is exportálnánk; a szovjetunió például előre láthatólag 140 ezer tekercset vesz át jövőre. tárgyalnak a magyar és az osztrák cég vezetői a 40 milliméteres széles pénztárgépszalag közös gyártásáról is. az elképzelések szerint a koreai cég 250 ezer tekercset vásárolna vissza, s a hazai 60-70 ezer darabos szükségletet ugyancsak importmegtakarítással tudná az ítv fedezni./mti/

--

bb 5. réce-találkozó fenértón 20 000 északi vendég a rezervátumban

via ká bh -cz

1971. november 26.

a szokottnál élénkebb a fenértóni rezervátum, idegenforgalma, a legváltozatosabb récefajok verődtek össze, s szinte feketélik tölük a víz. a kanalas-, buvár-, cigány-, folyó-, kerce- és egyéb récék csaknem mind észak-európai országokból jöttek. számuk mintegy 20 000-re tehető. azért verődtek össze ilyen nagy tömegben, mert az idén; első ízben zavartalanul telelhetnek át. az országos természetvédelmi hivatal a régi gyakorlatot megváltoztatva a fehér-tó területére nem adott ki vadászati engedélyt. ezentúl háborítatlan nyugalom teljes védettség fogadja a levegő vándorait.

csongrád megye egyéb vizei is fogadnak vendégeket. megszámlálhatatlan réce szállta meg a tömörkényi alkotmány természetvédelmi területet 1500 holdas tórendszerét, amely a dél-alföld második legnagyobb madárszállójává vált.

--

- 5 -

bb 6. újra hajszálpontosan mutatja a világ 65 nagyvárosának idejét a győri órásmester asztronómiai órája

vid ká bh -cz

1971. november 26.

Mayr Gyula egykori híres győri órásmester három évig tartó munkával olyan órát szerkesztett, amely a világ 65 nagyvárosának csillagászati pontos idejét, egyidőben mutatja az évvel, hónappal, héttel, nappal és a holdjárattal együtt. Mayr mester asztronómiai órája 1911-ben a turini világkiállításon aranyérmert nyert. Az 1927-ben elhunyt idős mester egyedülálló kéziműve a sopronban lakó leánya, Mayr Erzsébet birtokába került. A többszörös szállítást, az idő azonban annyira kikezdte a 60 éves szerkezetet, hogy az alapos javításra szorult. A javítást Mayr Erzsébet Ackermann Istvánra, győri legidősebb órásmesterére bízta, aki 60 évvel ezelőtt mint apja órásinasa, résztvett a csillagászati óra több mint 700 fogaskerekének kézi munkálásában, az óra összeállításában.

Ackermann István több mint három hónapi munkával üzemképes állapotba hozta az órát, s az újra hajszálpontosan mutatja a világ 65 nagyvárosának tényleges csillagászati idejét. /mti/

bb 7. turgenyev ismeretlen levele pécssett

vid ká bh -c z

1971. november 26.

A 19. századi orosz irodalom nagy alakjának, Ivan Szergejevics Turgenyevnek eddig ismeretlen levelére, illetve a levél szövegére bukkantak pécssett. Dr. Hajzer Lajos, - a pécsi tanárképző főiskola orosz tanszékének tanára a fiinfkirchen zeitung című régi pécsi ujság egyik 1873-as számában ráakadt János Engel József karlsbadi tudósítására, amelyben beszámolt az olvasóknak Turgenyevvel történt találkozásáról és említést tett egy levélről, amelyet a világhírű írótól kapott.

Engel pécsi gyáros volt, amellyel irodalmár ember és nagy tisztelője Turgenyevnek. 1873-ban éppen akkor tartózkodott karlsbadban, amikor az író odaérkezett. Levelet írt Turgenyevnek és ebben találkozót kért tőle, amire 1873. július 21-1 keltezéssel kapott választ. Dr. Hajzer Lajos további kutatása során a pécsi napló egyik 1926-os számában megtalálta a német nyelvű Turgenyev-levél szövegét, amelyet Engel bocsájtott az ujság rendelkezésére. A levél szövegében nincs semmi rendkívüli, de a benne említett találkozás ténye, Turgenyev és Engel kapcsolata érdekes irodalomtörténeti momentumnak számít.

Turgenyev karlsbadi levele ismeretlen volt a szovjet kutatók előtt is. A levélről, Turgenyev és Engel találkozásáról nem tudott a szovjetunió tudományos akadémiájának orosz irodalmi intézete sem. Ennél fogva a levél nem szerepel a leningrádban kiadott 28 kötetes Turgenyev-sorozatban, holott az felöleli az író összes ismert művét és teljes levelezését. /mti/

- 6 -

bb. 8. a békéscsabai üzemek hétmillió forintot ajánlottak fel óvodaépítésre

vid/e ká -cz

1971. november 26.

Békéscsabán nagy gondot okoz a gyermekek óvodai elhelyezése. A számítások szerint 1975-re 600-at kellene növelni az óvodai helyek számát ahhoz, hogy a dolgozó nők gyermekei intézményes ellátásban részesüljenek. A városi tanács viszont csak 250 férőhely építéséhez rendelkezik anyagi fedezettel. Ezért az üzemek, intézmények vezetőihez fordultak: társadalmi összefogással, új óvodák építésével, a meglévő bővítésével teremtsék meg a feltételeket az óvodáskorú gyermekek elhelyezésére.

A kérésnek eleget téve, eddig 17 üzem összesen hétmillió forintot ajánlott fel. Így 1972-ben - a meglévő épületek átalakításával és új óvodák építésével - előreláthatólag újabb 200 óvodáskorú gyermeket helyezhetnek el. A városi tanács illetékes vezetői folytatják a tárgyalásokat. /mti/

bb. 19. száznapos télre készültek fel a baranyai „vadvendéglők,”

vid/e ká -cz

1971. november 26.

A baranyai erdők-mezők „vadvendéglőkben,” minden hely foglalt. A váratlanul beköszöntött tél miatt ugyanis egyszeriben elapadtak a vadonélő állatok természetes élelemforrásai és most már az ember segítségére szorulnak. A baranyai vadásztársaságok 2 000 szarvas és 7 000 őz, valamint 25 000 nyul, 45 000 fácán és 10 000 fogoly rendszeres táplálásáról gondoskodnak. Mivel a jelek szerint hosszú és zord tél várható, eleve száznapos élelemkészletet tartalékolnak. A megfelelően összeállított étrend, amelyben egyaránt szerepel szemes, szálás, nedvdús és lombtakarmány, biztosítja az állatok kondícióját.

Az erdőket és mezőket járó emberek megfigyelése: a vadon élő állatok egyre közelebb húzódnak az emberlakta helyekhez, ami arra vall, hogy a vadak a zord idő fokozódását érzik. /mti/

-7-

8.05/e

NA 900

bb. 10. felszállt a ködfüggöny, száradnak az utak

1 gy/gk/e -cz

1971. november 26.

csütörtökön éjszaka az ország egyes vidékeit takaró sűrű ködfüggöny felszállt, s így nem volt különösebb akadálya a péntek reggeli közlekedésben. mint a kpm központi hőügyelete jelentette, az ország valamennyi utvonala járható, s az éjszaka folyamán csupán debrecen és nyíregyháza területén hullott kisebb mennyiségű hó. az északi hegyvidék síkosabb utvonatain hajnalban 40 felszabadító szórókocsi állt munkába.

a budapest és a hegyvidék nagyobb városai felé tartó személy-, gyors- és tehervonatok péntek délelőtt már csak 5-10 perces késéssel érkeztek meg rendeltetési helyükre.

a budapesti közlekedési vállalat is derült reggelre ébredt: a fővárosi utcák nagy része „felszáradt”, s az időjárás nem állta útját a hajnali csúcsforgalomnak. összesen 1156 - a szokásosnál héttel több - autóbusz és 1459 villamos segítette a reggeli csúcsforgalom lebonyolítását. délelőtt a távolsági autóbuszok a csütörtökinél kisebb késéssel, átlagosan 15-20 perces „csúszással”, futottak be budapestre. /mti/

...-

bb. 11. a halál oka: szabálytalanság

1 gy/tm/e -cz

1971. november 26.

dunaföldvár határában angenorth alfred 47 éves osztrák állampolgár figyelmetlenül vezette személygépkocsiját és elütötte a lámpa nélküli kerékpárján közlekedő sztánó istván 57 éves gépkezelő, helyi lakost. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult az osztrák állampolgár ellen.

a szolnok megyei szajol községben, a lezárt sorompót megkerülve akart a vonat előtt átmenni czikó béla 56 éves máv pályamunkás, fegyverneki lakos. a gyorsvonat halálra gázolta. /mti/

...-

9.27/e

- 8 -

NA 935

bb. 12. új magyar-bolgár konzuli egyezményt írtak alá

t vt/tm/e -cz

1971. november 26.

pénteken délelőtt a külügyminisztérium dísz téri vendégházában puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese és kirill nesztorov, a bolgár népköztársaság külügyminiszterhelyettese ünnepélyes külsőségek között aláírta az új magyar-bolgár konzuli egyezményt.

az aláírásnál jelen volt roska istván külügyminiszterhelyettes, bojti jános, hazánk szófiai nagykövete, dr. szilbereky jeno igazságügyminiszter-helyettes, dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese és dr. gellért györgy, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese. ugyancsak ott volt az egyezmény aláírásánál sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

...-

bb. 13. községi lakásszövetkezet alakult sárbogárdon

vid/e ká -cz

1971. november 26.

harminchat lakás építésére lakásszövetkezet alakult pénteken sárbogárdon. a tervek szerint háromszintes, hattakásos társasházakat építenek. a sárbogárdi építőipari ktsz tavasszal kezdi meg a munkát, s a lakások felébe még 1972-ben beköltözhetnek a lakók. fejér megye második községi lakásszövetkezetét a sárbogárdi gazdaságok, üzemek is segítik: kölcsönrel, fuvarral támogatják építkező dolgozóikat. /mti/

...-

bb. 14. szépvölgyi zoltán fogadta a szovjet hős városok moszkvai delegációjának tagjait

pá/e -cz

1971. november 26.

pénteken délelőtt szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke fogadta a budapesti pártbizottság meghívására hazánkban tartózkodó szovjet hős városok moszkvai delegációjának tagjait, élén n.a. rozskovval, a moszkvai pártbizottság titkárával. a fővárosi tanács elnöke a delegáció tagjait tájékoztatta a budapesti tanács munkájáról és a városfejlesztés időszerű kérdéseiről. a baráti beszélgetésen részt vettek a fővárosi tanács vezetői, nagy richárd a budapesti pártbizottság titkára és a.m. szorokin, a szovjetunió nagykövetségének követtanácsosa. /mti/

...-

10.38/e

- 9 -

NA 1100

bb. 15. sztanko todorov látogatása a budapesti történeti muzeumban

t bc/mm/e -cz

1971. november 26.

sztanko todorov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke pénteken délelőtt ellátogatott a budapesti történeti muzeumba, megérkezésekor dr. gyalmos jános, a budapesti történeti muzeum főigazgatóhelyettese köszöntötte a bolgár kormányfőt, aki ezt követően megtekintette a középkori királyi palota és a fővárosunk ezer éve kiállításokat. /mti/

...-

bb. 17. a Lottó 48. heti nyerőszámai

pá/e -cz

1971. november 26.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a tatabányán megtartott 48. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

17, 27, 34, 40, 71.

a november 29-én megtartandó rendes havi tárgynyereménysorsoláson a 46. heti játékszelvények vesznek részt. /mti/

...-

bb 16. bemutatták a dán miniszámítógépeket - rendszerszervezési és számítógépszimpózium a technika házában

t bé/tm/ny -cz

1971. november 26.

pénteken a technika házában rendszerszervezési és számítógép szimpóziumot tartott a dán scanpis cég közösen a neumann jános számítógéptudományi társasággal. az öt műszaki előadásból és vitából álló tanácskozás része a magyar számítástechnikai program információt szolgáltató és szerző törekvéseinek. a dán cég a hazánkban gyártott és alkalmazott kis számítógépektől eltérő tulajdonságú számítógépeket mutatott be műszaki leírások és beszámolók segítségével. köztük legnagyobb érdeklődésre tart számot rc-700 jelzésű, amely az ugynevezett hibrid számítógépek családjához tartozik. ez a gép képes a digitális, vagyis számjegyes és az analog, azaz összehasonlító műveletek elvégzésére egyaránt. memória-egységeiben több mint 27.000 információt és utasítást tud tárolni. felhasználása is kettős, alkalmazható önálló számítógépként is, de képes adatátvitelre, az információk gyors továbbítására is. másodpercenként 2.500 jelt továbbít, sebessége több mint kétszerese a nálunk alkalmazott rendszereknek. a számítógépek mellett ismertették a különböző új konstrukciójú perifériákat a kapcsoló műszereket, berendezéseket. ezek között a szakemberek legértékesebbnek ítélték a gyorsolvasó berendezést, amely az adattovábbítást segíti és a megjelenítő ernyőt, - dis-plag- amelyen kívánság szerint táblázatok, grafikonok jelenhetnek meg, sőt mágneses grafikus-ceruza segítségével a számítógép ,, közösen tervezhet,, a mérnökkel. /mti/

...-
-10-

11.00/ny

NA 11 20

bb. 19. nőpolitika a szövetkezetekben - a szolgáltatások fejlesztése és a szakmai továbbképzés a szövetkezeti nőmozgalom céljai között

1 ol/fk/e 1e hgy

1971. november 26.

a fogyasztási szövetkezetekben a közelmúltban felmérték a tagság 40 százalékát képviselő nők helyzetét, amelyben különösen az 1970. évi februári párthatározat óta következtek be jelentős változások. a dokumentum megjelenése óta 572 nőbizottságot választottak. ezek csaknem 7 000 tagja hozzálátott, hogy sokoldalú segítséget nyújtson a szövetkezetekben tevékenykedő több százezer leány és asszony munkájának, életkörülményeinek kedvező alakulásához. nekik is részüik volt abban, hogy megnövekedett a nők száma a választott vezető szervezetekben. míg például 1967-ben az áfész-ek igazgatóságaiban az összlétszám 15.6 százaléka volt nő, 1971-ben ez az arány 21.7 százalékra nőtt. a nőbizottságok elnökei 430 szövetkezetben tagjai az igazgatóságnak, mások pedig állandó meghívottként tanácskozási joggal vesznek részt az üléseken.

a vizsgálódás eredményei arról vallanak, hogy a szövetkezeti nőmozgalom fellendülésének időszakát éli. a szövetkezeti vezetők - főként az áfészekben - rendszeres kapcsolatot tartanak a nőbizottságokkal: figyelembe veszik állásfoglalásaikat, egyre több javaslatuk talál meghallgatásra. a nőbizottságok eredményesen szorgalmazzák többek között a szövetkezeti szolgáltató tevékenység fejlesztését. bács, borsod, csongrád és zala megyében indítványozták például a dolgozó nők második műszakjának megkönnyítésére több félkésztermék árusítását, korszerű háztartási gépek kölcsönzését, az előrendelések széleskörű bevezetését és az élelmiszerek házhoz szállítását. a borsodi nőbizottságok különösen a háztáji termelés fejlesztését sürgették, a baranyaiak pedig a szakmai továbbképzést, kérve, hogy a továbbtanuló nőknek adjanak nagyobb segítséget a férfiak - és a szövetkezeti vezetők. a javaslatok hangot kaptak a szövetség kongresszusát előkészítő megyei küldöttgyűléseken is. hajdu-bihar megyében a nők munkakörülményeinek megjavítását tették szóvá, míg veszprém megyében a nők foglalkoztatását biztosító ipari tevékenység fejlesztésének támogatására terjesztettek elő megszívlelendő észrevételeket.

számos olyan javaslat kerül a fogyasztási szövetkezetek 7. kongresszusa elé is, amelyeket a nőbizottság dolgozott ki. így például javasolta a nők fokozottabb bevonását a szövetkezetek gazdasági és társadalmi életébe, és minél több új munkaalkalom megteremtését a szövetkezetekben a nők számára. /mti/

...-

11.17/e

- 11 -

NA 11 30

bb. 18. befagyott a velencei tó - megkezdődött a nádaratás

vid/e ká -cz

1971. november 26.

péntekre virradóra befagyott a velencei tó. a sekély partszakaszokon erős, 2-3 centiméter vastag a jégréteg, amely nemcsak a tóra leszálló vándormadár-rajokat, de a velencei nádgazdaság nádaratóit is elbírja. a kézi nádaratás pénteken megkezdődött. várhatóan a hét végére fenékgig befagy a tó és a jégre nádarató gépek is rámenhetnek. az idén mintegy 200000 kéve nádra számítanak. a gazdaság három arató- gépláncával a nádvágást várhatóan másfél-két hét alatt befejezik. /mti/

bb. 20. magyar-bolgár felsőoktatási megállapodás

t vt/mm/e -cz

1971. november 26.

ilku pál művelődésügyi miniszter és nacso papazov, a bolgár népköztársaság tudományos-műszaki fejlesztési és felsőoktatási állami bizottságának elnöke pénteken délelőtt a művelődésügyi minisztériumban aláírta a két ország közötti felsőoktatási együttműködésről szóló megállapodást.

az ünnepeles külsőségek között történt aláírásnál jelen volt roska istván külügyminiszterhelyettes, bojti jános, hazánk szófiai nagykövete, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ugyancsak ott volt kiril nesztorov bolgár külügyminiszterhelyettes, továbbá sztoio sztanoev budapesti bolgár nagykövet.

a megállapodás egyebek között hangsúlyozza a felsőoktatási intézmények közötti tapasztalatcsere fontosságát a szervezésben, az irányításban, a távlati fejlesztésben, az oktatómunka gyakorlatában, valamint az egyetemi hallgatók ideológiai oktatásában és kommunista szellemű nevelésében, lehetővé teszi az eddiginél tervszerűbb együttműködést a kutatómunkában. /mti/

11.20/e

- 12 -

N4 1135

bb. 21. két és fél métert áradt a tiszta szegednél - hazaértek a megrekedt uszályok

vid/e kz -cz

1971. november 26.

a tiszta alsó szakaszán a háromhónapos rendkívül alacsony vízállást kisebb áradás váltotta fel. két hét alatt mintegy két és fél métert növekedett a folyó szintje, de még mindig csupán plusz 164 centimétert jelzett pénteken a szegedi mérce. ez a kisebb mérvű fokozatos vízállás-emelkedés azonban elegendő volt ahhoz, hogy a szegedi folyamszabályozó és kavicskotró vállalatnak hosszú ideig megrekedt uszályai a folyó felső szakaszáról hazaérkezzenek.

a jelentégi vízállás is alacsony és az előrejelzések szerint csak átmeneti az emelkedés. éppen ezért továbbra is nehézségekbe ütközik a homokkitermelés a maroson. pillanatnyilag csak a marosnak a tiszta torkolatához közelfekvő szakaszán tudnak dolgozni a kotróhajók.

a szegedi fürdő- és csónakházakat ugyancsak az alacsony vízállás miatt nem tudták még téli szálláshelyükre - a tápéi téli kikötőbe - vinni. most a kikötő szűk bejáratának medrét mélyítik és a jövő héten megkezdik a folyóparton állomásozó szőke tiszta hajószálló és „társai” bevontatását. /mti/

bb. 22. ipari tv-vel látják el a pedagógusképző intézeteket -

vid/e kz -cz

1971. november 26.

befejeződött pénteken szombathelyen az ipari televízió a pedagógiai felhasználásával foglalkozó konferencia. a hazai pedagógusképző intézetek szakemberei hét előadást hallgattak meg a szombathelyi tanítóképző ezzel kapcsolatos kísérleteiről és módszereiről. a zárónapon bemutató tanítások tv-közvetítését láthatták. a konferencián bejelentették, hogy a kedvező szombathelyi és külföldi tapasztalatok alapján ellátják a hazai pedagógusképző intézeteket ipari televízióval. bebizonyosodott ugyanis, hogy segítségével felére csökkenthető a bemutató tanításokra fordított órák száma, s csökkentek az oktatás költségei is. az ipari tv alkalmazása lehetőséget ad az intézetekben bizonyos racionalizálásra, az oktatói terhelés csökkentésére. a leendő nevelők felkészítése mellett a gyakorló pedagógusok továbbképzésében is hasznosan alkalmazható. /mti/

12.08/e

- 13 -

N4 1215

ybb.23. termelési próbák a borsodi ércelőkészítőmű negyedik gyártószalagján

vid/e kz -cz

1971. november 26.

sajókeresztur határában újabb nagy beruházás befejező munkái vannak folyamatban. a borsodi ércelőkészítőműben megkezdtek a termelési próbákat az utolsó - számszerint a negyedik - gyártószalagán. az 1.7 milliárd forintos beruházással felépült üzemben a hazai kohászat alapanyagellátására - nagyjából szovjet ércből és koncentrátumból - évente csaknem három millió tonna tömörítvényt készítenek. a kiváló minőségű zsugorítvány felhasználásával egyenletesebbé válik a kohók járata, jobb lesz a kihozataluk és javul a nyersvas minősége is. az új műben a tervek szerint decemberben már 250 000 tonna ilyen terméket gyártanak, hatvan tonnás vasúti kocsikban, meleg állapotban szállítják a diósgyőri és ózdi nagyolvasztókba. /mti/

bb. 25. zala megyei tanácsi vezetők konferenciája az ifjúsági törvény végrehajtásáról

vid/e kz -cz

1971. november 26.

zala megye tanácsi vezetői, a megyei tanács, a járási hivatalok, valamint a városi tanácsok vezetői és osztályvezetői pénteken tanácskozást tartottak zalaegerszegen. az ifjúsági törvény végrehajtásának tanácsi feladatait vitatták meg. mint hangsúlyozták, a tanácsoknak kell koordinálniuk a társadalmi és a gazdasági szervezetek által közösen megvalósítható feladatokat, az iskola, az óvoda és a közművelődési intézmények építését. határozatot hoztak arra, hogy a kisz-bizottságokkal közösen felméri a fiatal házaspárok lakáshelyzetét, a diákszociális intézmények ellátottságát, valamint a fizikai dolgozók gyerekeinek továbbtanulással kapcsolatos problémáit, s általában a törvény részletes végrehajtását. a konferencia a városi tanácsok feladatává tette: különös gondot foglalkozzanak az óvodai, bölcsődei gondok megoldásával, az egészségügyi iskolai rendszer szélesítésével, ifjúsági klubok és gyermekjátékterek létesítésével. /mti/

12.30/e

NA 12⁰⁰

12.08/0

NA 12¹²

bb. 24. az állami biztosító orvosszakértőinek konferenciája

1 kf/kf/e ie -cz

1971. november 26.

pénteken a magyar igazságügyi orvosok társasága és az állami biztosító közös rendezésében konferenciát tartottak az igazságügyi orvosszakértők a hotel ifjúságban.

a tanácskozáson a biztosító kikérte az orvosszakértők véleményét a biztosítási, kárrendezési gyakorlat egységesítése, tökéletesítése érdekében. megtárgyalták egyebek között az érrendszeri megbetegedésekben szenvedők baleseteinek és a sérültek személyi igényeinek szakértői elbírálását. megvitattak több olyan biztosítási orvosi kérdést, amely - egységes álláspont kialakítása alapján - fokozottabban szolgálja a biztosítottak érdekeit. /mti/

bb. 26. kisorsolták a vidéken váltott gépkocsi nyereménybetétkönyveket

t kf/kf/e ie -cz

1971. november 26.

pénteken a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 42. sorsolásán a vidéken váltott 5 000 és 10 000 forintos betétkönyvek nyereményeit - összesen 280 személygépkocsit - húzták az újpesti dallos idá művelődési házban.

a 78 179 tizezer forintos betétkönyvre 83, a 372 704 ötezer forintos betétkönyvre pedig 197 autót sorsoltak. /mti/

bb. 27. kádár jános fogadta sztanko todorovot

t bc/tm/e zs -cz

1971. november 26.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken a központi bizottság székházában fogadta sztanko todorovot, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnökét.

a szívélyes, baráti eszmecserén jelen volt fock jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, bojti jános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete, továbbá kiril nesztorov, a bkp központi ellenőrző-revizíós bizottság irodájának tagja, külügyminiszterhelyettes és sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

12.43/e

- 15 -

NA 13⁰⁰

bb. 28. időjárásjelentés

-cz/e

1971. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti november 26-án, pénteken
13.00 órakor:

napközben olvadás

izland felől a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten
át továbbra is enyhe, nedves légtömegek áramlanak kelet felé.
hatásukra a brit szigeteken és nyugat-éurópa partvidékén esik az
eső. a skandináv félszigeten, valamint a szovjetunió európai te-
rületének északi részén többfelé havazik. az óceántól közép-euró-
pán át és a balkán-félszigeten át magasnyomású rendszer húzó-
dik. ennek következtében ezeken a területeken párák, a reggeli
órákban ködös az idő, néhány helyről ködszítálást jelentettek.

hazánkban csütörtökön a dunántúlon erősen, máshol változóan
felhős idő volt. a ködök a délelőtti folyamán feloszlottak, az or-
szág keleti felében 3-8 órán át sütött a nap. a délutáni órákban
a déli, délkeleti megyékben kisebb havazás kezdődött. a havazás
az éjszakai órákban áterjedt a tiszántúltra is. a lehullott csapa-
dék mennyisége 2 milliméter alatt maradt. a hőmérséklet napköz-
ben általában plusz 4, mínusz 4 fok között volt, de az egész nap
ködös pápáról csak mínusz 8 fokot jelentettek. ma éjszaka szeszé-
lyes területi eloszlásban mínusz 1, mínusz 14 fokig hűlt le a le-
vegő. a délelőtti erősen felhős, párák, egy-két helyen ködös volt.
déli megyék egy-két helyéről kisebb havazást jelentettek. a hő-
mérséklet 11 órára plusz 2, mínusz 4 fokig emelkedett. budapesten
csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1,4 fok volt,
a százéves átlagnál 4,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszint-
re átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

időnként felszakadozó felhőzet, egy-két helyen kisebb hava-
zás, majd havaseső. a hajnali és kora délelőtti órákban sok he-
lyen köd, néhány helyen zuzmaraképződés. mérsékelt, változó
irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általá-
ban mínusz 1, mínusz 6 fok között, a derült helyeken mínusz 8 fok
közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 1,
plusz 4 fok között.

a duna vizállása budapestnél 150 centiméter. /mti/
-...-

12.57/e

- 16 -

NA 1310

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 16. sz. hír /bemutatták a dán.../ 1. bekezdésének
12. sorában lévő szám helyesen:

270,000

/mti/

v

bb. 29. új áruház győrtött

-...-

vid/e kz -cz

1971. november 26.

új áruházat avattak pénteken győrtött a bartók béla uton.
a 11.5 millió forintot beruházással készült áruház a győri
fogyasztási szövetkezetek 12. üzlete a rábaparti városban.
a makovecz imre ybl-dijas építész terve alapján 14 hónap
alatt készült el. három szintes épületében hat osztályon ön-
kiválasztó rendszerben válogathatnak a vevők a 15 millió fo-
rint értékű árukészletből. a pénztáraknál nem kell sorbanáll-
ni, minden eladó egyben pénztáros is. a jövő év elején újabb
szövetkezeti áruház nyílik győrtött. /mti/
-...-

bb. 31. pince-térkép készül pécssett

vid/e kz -cz

1971. november 26.

pécssett, a történelmi belváros alatt húzódo pincelabirin-
tus, támadása, - a váratlan omlások - hat év alatt 16 helyen
idéztek elő súlyos ut-, közmü- és épületkárt. a helyreállítás
csaknem 40 millió forintot emésztett fel. a város mind kellemet-
lenebbé váló hírességéről pénteki ülésén a tanács végrehajtó bi-
zottsága is tárgyalt. számba vették az eddigi kutatás, tervezés
eredményeit, a további teendőket. a tanács megbízásából a pécsi
tervező vállalat pince-térképet készít 1972-ben. ezen rögzítik a
pincék geodéziai helyzetét, műszaki állapotát, valamint a felet-
tük lévő magas- és mélyépitmények jelenlegi stabilitását. az
eddigi kutatás, felmérés eredménye: a vizsgált területen mintegy
65 000 négyzetméterre becsülik a pincék alapterületét, az együt-
tes hosszúságukat pedig több mint 20 kilométerre. a pincék kö-
zött található római eredetű, jórésztük azonban a török megszállás
alatt, illetve körülbelül száz évvel ezelőtt épült. jelentős az
olyan üregék száma is, amelyeket lakosok vájtak, amikor saját
használatukra az altalajból pannonhomokot szedtek ki.

a növekvő járműforgalom és az elvizesedés rohamos állagrom-
lást idéztek elő a pincékben. ezért a jövő feladata a tervszerű
megelőzés, nagyobb károk elkerülése érdekében. a végrehajtó bi-
zottság úgy határozott, 1972-ben el kell készíteni azt a helyre-
állítási, hasznosítási intézkedési tervet, amelyet a 4. ötéves
terv alatt valósítanak meg. az eddigi helyreállítások gazdasági
számításai alapján a két méter szélességű pincék beszakadásait
csak tömedékeléssel, míg a nagyobb keresztmetszetűeket megerősí-
téssel gazdaságos helyreállítani. /mti/
-...-

13.55/e

- 17 -

NA 1400

bb 30. somogyország- pécs

vid/ny -cz

1971. november 26.

pécs felsőoktatási intézményeinek kiszervezetei és a dunántúli megyék tanácsai érdekes kezdeményezést indítottak el: eleven kapcsolatot teremtenek a mecsekaljai városban tanuló egyetemi-főiskolai hallgatók és szülőföldjük között. a törekvés az, hogy a fiatalok egyetemi-főiskolai éveik idején se szakadjanak el megyéjüktől, állandóan figyelemmel kísérhessék szűkebb hazájuk fejlődését, s ily módon - tanulmányaik befejezése után - könnyebben beilleszkedhessenek leendő munkahelyük, lakóhelyük életébe. e szép mozgalom keretében került sor pénteken a „somogyi nap,,-ra. pécs felsőoktatási intézményeiben legalább ötven - somogyból származó - oktató működik és körülbelül háromszáz somogyi fiatal tanul az egyetemeken, főiskolákon.

a tudományegyetem aulájában rendezett ünnepségen pécs felsőoktatási intézményeinek nevében dr. szotáczi Mihály, a tudományegyetem állam- és jogtudományi karának dékánja köszöntötte somogy megye jelenlevő párt, állami és társadalmi vezetőit, valamint a somogyi egyetemistákat és főiskolásokat. somogyország fejlődéséről, eredményeiről és gondjairól dr. várkonyi Imre, a somogy megyei tanács elnökhelyettese tájékoztatta a fiatalokat, akiknek többsége már évek óta pécsen tanul. elmondotta: somogy a hatvanas évek derekán dinamikus fejlődésnek indult, ám egyik nagy gondja, hogy minden területen kevés a szakember. ezért szeretettel várják vissza a pécsi felsőoktatási intézményekben tanuló lányokat és fiukat somogyba.

az egyetem épületében „mai somogy,, címmel - a megye iparát és mezőgazdaságát, egészségügyét és művelődését, valamint új városait bemutató - kiállítás rendeztek, amelyet dr. Kassai János, a somogy megyei tanács v.b. titkára nyitott meg. ezt követően megalakították a pécsen tanuló somogyi fiatalok klubját. a nap folyamán az egyetemi-főiskolai hallgatók - leendő hivatásuk, szakmájuk szerint - találkoztak somogy megye szakvezetőivel, s ők tájékoztatták a fiatalokat szülőföldjük mai életéről. /mti/

--

14.00/ny

-18-

NA 1410

bb. 32. ülést tartott a kneb

mm/e zs -cz

1971. november 26.

több közérdekű, széles körben folytatott vizsgálat tapasztalatait vitatta meg a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén. a kormány 1970 május 10-i határozata alapján a népi ellenőrzés felmérte a nők munkahelyi feltételeinek, szociális helyzetének, valamint életkörülményeinek javítására hozott 1013/1970 számú kormányhatározat végrehajtásának eddigi eredményeit. illés János, a kneb munkabizottságának vezetője, a ksh társadalomstatisztikai főosztályának vezetője terjesztette elő a vizsgálatról készült összefoglaló jelentést, amely összegezi a főváros és kilenc megye 205 vállalatánál és szervezeténél szerzett tapasztalatokat. a vita alapján kiegészített jelentést a kneb elnöke a kormány elé terjeszti.

dr. csendes Béla, a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének főosztályvezetője, a kneb tagja jelentést terjesztett elő a sejtés- és baromfi-hus-termelésének, feldolgozásának és forgalmazásának helyzetéről. a bizottság a jelentést elfogadta és az intézkedésekre illetékes szervekhez továbbítja. a kneb megtárgyalta és elfogadta a vállalati termelési kooperáció alakulásáról a gépipar 39 vállalatánál végzett vizsgálatról készült jelentést és azt a kormány gazdasági bizottsága elé terjeszti. a bizottság elfogadta a dolgozók jogainak érvényesítése a társadalombiztosítási ügyekben című vizsgálatról adott tájékoztatást, végül megtárgyalta a kneb 1972 első félévi munkatervét. /mti/

...-

bb. 33. aláírták az 1972. évi magyar-bolgár árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet - Ivan Ivanov miniszterhelyettes nyilatkozata

t sb/pá/e ie -cz

1971. november 26.

befejeződtek a magyar-bolgár árucsereforgalmi tárgyalások, amelyek alapján pénteken a külkereskedelmi minisztériumban tor-dai Jenő és Ivan Ivanov külkereskedelmi miniszterhelyettesek, a magyar és a bolgár delegáció elnökei aláírták az 1972. évi magyar-bolgár árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet. jelen volt Barity Miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke, bojtí János, hazánk szófiai nagykövete és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt Georgi Pavlov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa mellett működő gazdasági és műszaki-tudományos bizottság elnökhelyettese, s a bolgár nagykövetség több képviselője. /folyt.köv./ 14.05/e

- 19 -

NA 1410

v

bb. 33. /aláírták az 1972. évi...folyt./e

az 1972. évi árucsereforgalom mintegy 20 százalékkal lesz magasabb az 1971. évi jegyzőkönyvben előirányzott forgalomnál. a tárgyalásokon a magyar-bolgár műszaki-tudományos együttműködési bizottság közelmúltban szófiában tartott 10. ülésén hozott határozatoknak megfelelően kerestek újabb lehetőségeket a forgalom bővítésére. a jövő évben Magyarország többek között szerszámgépeket, erős- és gyengeáramu ipari termékeket, műszereket, hirtástechnikai cikkeket, járműveket, vegyianyagokat, alumíniumárut, pamutszövetet, gyógyszert és különféle fogyasztási cikkeket szállít Bulgáriának. a magyar cikkek ellenében Bulgária egyebek között anyagmozgatási berendezéseket, szerszámgépeket, építő- és utépítő gépeket, mezőgazdasági gépeket, tehervagonokat, vegyianyagot, gyógyszert, dohányt és konzervet szállít. kölcsönösen előnyös és jelentős a két ország közötti kohászati termékcseré. az árucsereforgalom kiszélesítésének újabb lehetőségét jelenti a számítástechnikai berendezések kölcsönös szállítása. a lakosság ellátásának javítását segíti mindkét országban a belkereskedelmi választékcseré, amelynek keretében számos közfogyasztási cikk cseréjére kerül sor.

a jegyzőkönyv aláírása után Ivan Ivanov külkereskedelmi miniszterhelyettes az mti munkatársának nyilatkozott a tárgyalásokról. elmondotta, hogy a megbeszélések során kölcsönösen kifejezték elégedettségüket a magyar-bolgár árucsereforgalom dinamikus fejlődésével kapcsolatban. az áruszállítások volumene és struktúrája is megalapozott, állandó fejlődést mutat. a magyar-bolgár műszaki-tudományos együttműködési bizottság szófiái ülésén hozott határozatoknak megfelelően a közeljövőben további szakosításra és kooperációra nyílik lehetőség a két ország gépiparában, vegyiparában, gyógyszeriparában és könnyűiparában. ez a gazdasági együttműködés természetesen jelentősen hozzájárul a külkereskedelmi kapcsolatok fejlesztéséhez is. így az áruforgalom növelésében újabb lehetőséget nyújthat a két ország kohászata, vegyipara, gyógyszeripara. a korábbinál szélesebb körű lehet a belkereskedelmi választékcseré is. minden remény megvan arra, hogy a jegyzőkönyvben előirányozottnál gyorsabban fejlődjön a forgalom. a hosszulejratu megállapodás szerint 1971- és 1975. között a forgalom 65 százalékos növelését irányozták elő, de az 1971. és 1972. évi jegyzőkönyv szerint ebben a két évben összesen 40 százalékkal bővülnek a kölcsönös szállítások, s így máris előrelátható, hogy a két ország túlteljesíti a hosszulejratu megállapodásban rögzített előirányzatot. /mti/

14.10/e

-20-

NA 1420

bb. 34. energiahálózat korszerűsítés, diszvilágítás lakásokért
vid/e kz -cz 1971. november 26.

azonos törekvések és szándékok alapján szoros kapcsolatot teremtett pécs megyei város tanácsa és a dél-dunántúli áramszolgáltató vállalat a 4. ötéves terv idejére szóló együttműködést pénteken hagyta jóvá a végrehajtó bizottság. a megegyezés célja a város villamosenergiaelosztó-hálózatának korszerűsítése, a kiemelt fontosságú utvonalak közvilágításának fejlesztése, valamint műemléki-idegenforgalmi objektumok - a mecseki tv-torony, a barbakán és a székesegyház - diszvilágításának elkészítése. a 20 millió forint értékű program költségének fele a tanácsot terhelné. mivel azonban anyagi lehetőségei korlátozottak, a tanács hozzájárulási kötelezettségét is átvállalta a dédász, mégpedig úgy, hogy a munkálatokat saját beruházási lehetőségein belül, saját tervezésében és kivitelezésében valósítja meg a tanáccsal egyeztetett ütemezés szerint. a tanács ellenszolgáltatásként lakást biztosít a vállalatnak munkaerő-gondjainak megoldása érdekében.

az együttműködés eredményeként „fényesebb”, lesz pécs, a dédász 29 dolgozója pedig otthonhoz jut. /mti/

bb. 35. szocialista brigádvezetők kezdeményezései a dunai vasműben

vid/e fm -cz

1971. november 26.

a dunai vasmű szocialista brigádvezetőinek pénteki tanácskozásán Veres János, a gyár szakszervezeti bizottságának titkára elmondotta, hogy a vasműben - az országban elsőként - 13 évvel ezelőtt vette kezdetét a mozgalom, amely azóta erőteljesen kiterjedélyesedett. ma 607 brigád, amely 6732 dolgozót tömörít - viseli a szocialista címet. jó gazdasági munkájuk eredményeként a vasmű célul tűzte ki „a szocialista munka vállalata”, kitüntetés elnyerését. a mozgalom hármaskörének valóra váltásáért sok érdekes kezdeményezést indítottak el. ez év elején itt kezdeményezték az ötéves tervet indító munkaversenyt. a „vasművesek”, tavaly 18 általános iskolának ajándékoztak televíziót, az idén pedig egy bács megyei tanyai iskolát - a nyárlőrinci fekete tanyai iskolát - villamosították.

/folyt.köv./

14.50/e

- 21 -

NA 1505

bb. 35. /szocialista...folyt./e

a felszólalók hangsúlyozták a munkaverseny nyilvánosságának fontosságát. kérték a jutalmazási rendszer hiányosságainak megszüntetését, valamint azt, hogy ne személyeknek, hanem a brigádnak adjanak jutalmat, és ez a jutalom ne legyen bérjellegű. a brigádértékelésnél szerintük jobban kell pontozni azt a brigádot, amelyik támogatja a fiatalok munkahelyi beilleszkedését. ezt az indítványukat elfogadták. elhatározták még, hogy a termelési tanácskozások előtt megrendezik a szocialista brigádvezetők értekezletét.

a tanácskozáson végül megválasztották azt a kilenc küldöttest, aki a vasas szakszervezeti brigádvezetők országos tanácskozásán képviseli a dunai vasmű szocialista brigádvezetőit. /mti/

bb. 36. pénteken elutazott budapestről

k tf/gk/e zs -cz

1971. november 26.

werner rümpel, az ndk béketanácsának főtitkára, aki az országos béketanács vendégeként megbeszéléseket folytatott a magyar békemozgalom vezetőivel az európai biztonsággal összefüggő feladatokról, valamint a két békemozgalom együttműködésének kérdéseiről. /mti/

bb. 38. fock jenő bolgár újságírókat fogadott

mm/e zs -cz

1971. november 26.

fock jenő, a minisztertanács elnöke pénteken hivatalában fogadta a bolgár kormányfő kíséretében hazánkban tartózkodó bolgár sajtó, rádió és televízió munkatársait.

a szivélyes légkörű beszélgetésen a minisztertanács elnöke tájékoztatta az újságírókat az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről, a magyar-bolgár kétoldalu kapcsolatokról, majd válaszolt kérdéseikre. az újságírók fogadásán jelen volt dr. várkonyi péter államtitkár, a tájékoztatási hivatal elnöke. /mti/

14.55/e

- 22 -

NA 1570

bb. 39. losonczi pál fogadta az algériai sajtó képviselőit

mm/e zs -cz

1971. november 26.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken a parlamentben fogadta az algériai sajtó, televízió és rádió munkatársait; szivélyes beszélgetést folytatott az újságírókkal, s válaszolt kérdéseikre. közeli algériai utazása alkalmából baráti üdvözlét küldte az algériai népnek. /mti/

bb. 40. apró antal,

gk/e zs -cz

1971. november 26.

az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta gérard amannich-t, a francia köztársaság új magyarországi nagykövetét. /mti/

bb. 37. magyar-lengyel belkereskedelmi választékcseré-megállapodás

i kf/fk/e ie -cz

1971. november 26.

befejeződött a magyar-lengyel belkereskedelmi munkacsoport 7. ülése budapesten. szurdi istván és edward sznajder belkereskedelmi miniszterek pénteken aláírták az 1972. évre szóló belkereskedelmi választékcseré, valamint műszaki-tudományos együttműködési megállapodást.

a tárgyalások eredményeként mintegy 30-40 százalékkal növekszik - a két ország között a fogyasztási cikkek cseréje. a lengyel kereskedelemről főleg kozmetikai cikkeket, rádiókészülékeket, textilanyagokat, fiat és warsawa személygépkocsi alkatrészeket, különböző italárakat vásárolunk mintegy 180-200 millió forint értékben. ezekért cserébe többek között műanyag- és háztartási cikkeket, különféle bőrdíszmü- és papírárakat szállítunk.

a két miniszter megállapodott abban is, hogy bővítik a két ország között egyes fogyasztási cikkek szabadabb, kontingens nélküli forgalmát. /mti/

15.00/e

- 23 -

NA 1570

bb.43

a tenyésztők és a feldolgozók jobban alkalmazkodnak a fogyasztók igényeihez - a husipari vállalatok trösztjének sajtótájékoztatója

t/jf/rj 1e -cz

1971. november 26.

Dr. Banke Antal, a husipari vállalatok trösztjének vezérigazgatója pénteken sajtótájékoztatón ismertette a husipar fejlesztési terveit. Elmondotta, hogy az idén a vártnál 900 ezerrel több sertést vásárolnak fel. Ez a felfutás azt igazolja, hogy a kormányhatározatok és rendeletek beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, országszerte növelték a sertéstartási kedvet, nemcsak a nagyüzemi gazdaságokban, hanem a háztájiban is. Az országban 4,6 millió sertést hizlaltak idén - beleszámítva az év hátralévő heteit is - ami azt jelenti, hogy a mezőgazdaságnak ebben az ágazatában lényegében már most realizálódtak a negyedik ötéves terv utolsó éveire szóló előirányzatok. A vezérigazgató a tenyésztés fellendülésével kapcsolatban hangsúlyozta, alaptanul minden olyan feltevés, amely valamiféle „sertéstartási válságról” szól, a felhízalt állatokra idén is és a következő években is szükség van. Az, hogy a megnövekedett termelési kínálat némileg váratlanul érte a felvásárló vállalatokat és az ipart, nem valamiféle egészségtelen mértékű túltermelésre vall, hanem arra, hogy a mezőgazdasági üzemek és a husipari vállalatok, felvásárlók együttműködését tovább kell javítani, ellenkező esetben ilyen zavarok a következő időszakban is előfordulhatnak. Az évi többlet-mennyiséget egyébként zökkenőmentesen „levezették”, a felvásárlók, az áru egy részét a belkereskedelemben, másik, kisebb hányadát a külkereskedelmi forgalomban értékesítették.

A vállalatok igyekeznek korrekt módon és gyorsan kisegíteni a termelőket; így volt ez a negyedik negyedévben jónéhányszor, amikor például a háztáji gazdaságok és szövetkezetek malacokat és süldőket kínáltak eladásra, hirtelenjében azonban nem találtak vevőre. Ezt a rövid ideig eladatlan „készletet”, a vállalatok becsületes áron felvásárolták. /szeptember közepétől napjainkig 300 ezer süldőt és malacot vettek át/ az állatok egy részét kedvezményes lehetőségek mellett továbbhizlalásra adták át a mezőgazdasági nagyüzemeknek, kisebb részüket pedig külföldre szállították. A süldő-malac piac november végén megnyugtató képet mutat, az árak emelkedő tendenciájuk, amiből arra következtetnek, hogy a sertéstartás iránt nem csappant meg az érdeklődés.

/folyt.köv./

15.20 rj

- 24 -

16⁰⁰

bb. 43. / a tenyésztők... 1. folyt./rj

Az elmúlt hetekben, hónapokban a gazdaságok szakemberei számos fórumon szóváltották: a hizott sertések feldolgozására nincsen elegendő vágóhid, emiatt lassan veszik át az állatokat, elhuzódik az értékesítés. A husipar ezt a gondot úgy igyekszik enyhíteni, hogy több vágóhídon rövidesen bevezetik a két műszakos termelést, és ezzel az évi 4,4 milliós sertés-vágási teljesítményt öt millióra próbálják fokozni. Napirendre került az átvitelek rendszeresebbé tetele is: a tröszt vállalatok a jövőben csak olyan szerződéseket kötnek, amelyben pontosan feltüntetik a szállítási, illetve átvételi határidőket. Amennyiben bármelyik fél - akár a tenyésztő, akár a felvásárló - nem tartja be a szállítási, illetve az átvételi határidőket, akkor kötbért kell fizetnie, sőt kártérítésre is kötelezhetik az elmarasztalt felet. Ez a „szigor”, feltétlenül indokolt, tekintettel arra, hogy a sertések szállításánál és feldolgozásánál nagyfokú programozásra van szükség.

A vezérigazgató bejelentette: új intézkedést hoztak a sertés-hizlalás gazdaságosságának fokozására. Az intézkedés lényege: 105-ről 95 kilóra csökkentik a fehérhus- és husjellegű hizott sertések felvásárlási alsó sulyhatárát. Ez azt jelenti, hogy a termelőknek már nem kell 105 kilósra hizlalniuk jószágukat ahhoz, hogy megkapják értékük a teljes kilogrammonként 23 forintos felvásárlási árat, ez az összeg már a 95 kilós hizókért is megilleti őket.

Visszont a felső sulyhatár 125-ről 115 kilóra csökken úgy, hogy a 115 kilón felüli sertésekért a felvásárló vállalatok január 1-e után egy forinttal kevesebbet fizetnek. Ezek a változások a zsír- és zsírjellegű, valamint a tenyésztésbe fogott sertéseket nem érintik. Azok a termelőgazdaságok, téészek, háztáji gazdálkodók és egyéni állattartók, akik 1972. évi értékesítésre már a rendelkezés megjelenése előtt megkötötték a szerződést, szabadon választhatnak, hogy fehérhus és husjellegű sertéseiket január 1-e után a régi vagy az új feltételek szerint kívánják-e értékesíteni.

/folyt.köv./

15.30 rj

- 25 -

16⁰⁵

bb. 43. / a tenyésztők... 2. folyt./rj

a vezérigazgató elmondotta: véleménye szerint ez az intézkedés egyaránt szolgálja a mezőgazdaság, a felvásárlók, az ipar és a fogyasztók igényeit. Közismert tény ugyanis, hogy a gazdaságilag legfejlettebb országokban már régen, hazánkban pedig az utóbbi években megnőtt a kereslet a fehérjékben gazdag, és csökkent az érdeklődés a zsíros hús-termékek iránt. Hazánkban az utóbbi években gazdasági intézkedésekkel megteremtették az intenzívebb sertésfajták tömeges elterjesztésének feltételeit, a mostani intézkedés azt szolgálja, hogy a húsarú-összetétel még jobban alkalmazkodjon a követelményekhez. az alacsonyabb átlagsúlyban felvásárolt vágósertés azonban nemcsak a fogyasztói igényeknek, hanem a termelőüzemek gazdasági érdekeinek is jobban megfelel. ezután ugyanis olyan időben értékesíthetik a sertéseket, amikor növekedésük még „lendületben”, van és takarmányhasznosításuk is a legkedvezőbb. így a termelők az adott takarmányból összességében több „kilót”, állíthatnak elő, és ezzel tiszta jövedelmük is gyarapodik. a húsipar is jól jár: húsban gazdagabb árut adhat a fogyasztóknak és a külkereskedelem igényeihez is az eddiginél jobban alkalmazkodhat majd. /mti/

--

bb. 41. mathiász jásnora emlékeztek kecskeméten

vid/fm/rj -cz

1971. november 26.

december 4-én lesz ötven éve, hogy elhunyt mathiász jános a világhírű szőlőnemesítő, a hazai szőlőkutató „iskola”, megteremtője. az általa alapított, s róla elnevezett kecskeméti katonatelepi kutató bázis ma is az ország szőlőnemesítő központja.

a közelgő mathiász-évforduló alkalmából pénteken a kecskeméti városi tanács disztermében tudományos emlékülést rendezett a magyar tudományos akadémia agrártörténeti bizottsága, a magyar mezőgazdasági múzeum, a szőlészeti és borászati kutató intézet és a kertészeti egyetem. az ülésen elnöklő dr. glied károlynak, a bács-kiskun megyei tanács elnökhelyettesének megnyitó szavai után dr. romány páál, a megyei pártbizottság első titkára, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa köszöntötte a résztvevőket, az agrártudományok mai neves művelőit, mathiász utódait.

/folyt.köv./

-26-

1610

bb. 41. / mathiász jános... 1. folyt./rj

ezután elsőként dr. szegedi sándor, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, a szőlészeti és borászati kutató intézet mathiász jános telepének vezetője méltatta a szőlészeti kutatás legnagyobb egyéniségének munkásságát, akinek egyik legfőbb érdeme, hogy elsőként ismerte fel a fajtanemesítés jelentőségét. az emlékülésen a mezőgazdasági, közgazdasági és történeti tudományok képviselői tartottak korreferátumokat mathiász jános érdemeiről.

a résztvevők megkoszorúzták mathiász jános kecskeméti síremlékét. életművét dokumentumkiállításon szemléltették. /mti/

--

bb. 42. magyar-Lengyel barátsági nap miskolcon

vid/kz/rj -cz

1971. november 26.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága és a magyar agrártudományi egyesület megyei szervezete pénteken a magyar-Lengyel barátsági napot rendezett miskolcon a mész székházában. henryk wroniecki, a lengyel kulturális központ igazgató helyettese tartott előadást a lengyel mezőgazdaság jelenlegi helyzetéről és fejlődésének útjáról. az előadást filmvetítés követte. /mti/

--

bb. 45. megölte feleségét

i/gy/rj zs -cz

1971. november 26.

pető imre 60 éves nyugdíjas csepelen, a rákóczi ferenc ut 179. számú lakásán szóváltás közben megfojtotta 52 éves feleségét. a budapesti rendőr főkapitányság emberölés büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte, s az ügyben folytatja a vizsgálatot. /mti/

--

15.43 rj

- 27 -

1615

bb. 44. salgótarjánba ülésezett a nógrád megyei képviselőcsoport

vid/fm/rj -cz

1971. november 26.

salgótarjánban, az évm nógrád megyei állami építőipari vállalat székházában ülésezett pénteken az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja, a tanácskozáson részt vett jedlicskagyula, a megyei pártbizottság első titkára is. a képviselőket kispál József igazgató tájékoztatta a vállalat tevékenységéről, a iv. ötéves tervben végrehajtandó feladatairól. a vállalat a iii. ötéves tervidőszakban a szükségesnél lassabb ütemben fejlődött, ezért az építési igényeket sem tudta maradéktalanul kielégíteni. teljesítőképességének fokozása érdekében 1975-ig mintegy huszonötmillió forintot költenek gépesítésre szorgalmazzák korszerű építési technológiák bevezetését, elterjesztését. ezzel és más intézkedésekkel a jelenlegi évi háromszázmillió forint értékű termelést az ötéves terv végére évi négyszázötvenmillió forintra emelik.

a képviselőcsoport megtekintette a vállalat egyik legjelentősebb ipari építkezését, a fűtőber nagybátonyban épülő gyártelepét. /mti/

--

bb. 46. sikertelen betörési kísérlet a corvinban

1/gy/rj zs -cz

1971. november 26.

néhány órával szabadulása után pénteken hajnalban újabb büntetést követett el kocsis József 20 éves budapesti lakos. a többszörösen büntetett előéletű fiatalember éjjel betört a corvin áruház lépcsőházába. az osztályokra azonban már nem jutott el, mert utját vasajtók zárták el. a rendőrjárőr az áruház közelében fogta el kocsis Józsefet. a rendőrség őrizetbevétel mellett megindította ellene az eljárást. /mti/

--

15.48 rj

- 28 -

1620
2

bb 47. felhasználható: 17 óra után!

fiatal képzőművészek kiállítása a kisz-kongresszus tiszteletére

vid fm bh -cz

1971. november 26.

a fiatal vasi képzőművészek csoportjának kiállítása pénteken nyílt meg a szombathelyi művelődési és sportházban a kisz 8. kongresszusa tiszteletére. az ifjúsági szervezet égisze alatt három éve működő csoport tagjai ezúttal negyedszer állítanak ki kollektíven. az eddigi legnagyobb szabású bemutatójuk: tizennyolcan 96 grafikát, festményt, kerámiát és ötvösmunkát állítanak ki. hárman - köztük patona teréz kerámikus, a népművészet ifju mestere cím tulajdonosa - először szerepelnek nyilvánosság előtt.

a kongresszus alkalmából képzőművészeti pályázatot hirdetett a fiatalok számára a vas megyei tanács, a szakszervezetek megyei tanácsa és a kisz. a győztes pályaműveket szintén kiállították. az első helyezett és egyúttal a kisz központi bizottság agit. prop. és kulturális osztálya díját vértesi péter, a fiatal vasi képzőművészek csoportjának vezetője nyerte el „vizparton”, című festményével. a megyei tanács díját várnai vali, a megyei kisz-bizottság megosztott díját marosfalvi antal és pozsonyi jános kapta. /mti/

--

bb 48. közlemény a kgst mezőgazdasági állandó bizottságának 32. üléséről

1 jf/f k ie bh -cz

1971. november 26.

a kgst mezőgazdasági állandó bizottsága november 15-19. között a német demokratikus köztársaságban, drezdában tartotta 32. ülését. az ülészak munkájában bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia és a szovjetunió küldöttsége vett részt./a bizottság megvitatta a kgst 25. ülészakának, a kgst végrehajtó bizottsága 24. és 25. ülésének határozataiból eredő feladatokat, egyebek között azt, hogy miképpen lehetne megfelelő intézkedésekkel továbbfejleszteni a tagállamok közötti mezőgazdasági együttműködést és a szocialista gazdasági integrációt. a bizottság megvizsgálta a mezőgazdasági kutatásoknál kialakult együttműködési formákat, jóváhagyta a tudományos-műszaki kutatások program-tervezetét, amely egyebek között a műtrágyák felhasználásánál, a növénytermesztés és az állattenyésztés termelési folyamatainak gépesítésénél, a villamosításnál és az automatizálásnál irányoz előző munkát. / folyt. köv./

- 29 -

15. 50 bh

1620

bb 48. /közlemény folyt./ bh

a bizottság megvizsgálta, hogyan lehetne a mezőgazdasági növényi kulturák nemesítési munkáit tovább szakosítani és ezzel kapcsolatban elmélyíteni a kooperációt.

Jóváhagyták a kgst tagállamok mezőgazdaságában alkalmazott műanyagok távlati minőségi követelményeit és elfogadták a mező- és erdőgazdasági gépek nemzetközi vizsgálati rendjének szabályzatát is.

a bizottság elfogadta a jövő évi munkatervét is.

a bizottság ülése alatt a delegációk több mezőgazdasági és ipari üzemet tekintettek meg.

az ülés meleg baráti légkörben folyt le./mti/

bb 49. megkezdődött a 19. országos amatőrfilmfesztivál székesfehérvárott

vid fm bh -cz

1971. november 27.

Másodszor adott otthont az amatőrfilmesek seregszemléjének székesfehérvár: pénteken az ősi város újjáépített mozijában, a petőfi filmszínházban megkezdődött a 19. országos amatőrfilmfesztivál. a háromnapos programot pap László, a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának művelődési osztályvezetője nyitotta meg, majd a kilenc tagu zsűri, a külföldi - lengyel, cseh-szlovák, ndk-beli és szovjet - vendégek, - valamint az érdeklődő székesfehérváriak előtt levetítették a versenyfilmeket. az idei fesztiválra a tavalyinál több filmet neveztek be az amatőr alkotók. a 97 beküldött filmből az előzsűrizés után 49 alkotást választott ki a bírálóbizottság a székesfehérvári fesztiválon való vetítésre. a negyvenkilenc filmből negyven fekete-fehér, kilenc pedig színes technikával készült.

pénteken 13 filmet vetítettek. a háromnapos programban szerepel még az amatőrfilmesek országos tanácsának ülése is. kiegészítő programként „film és társadalom”, címmel előadás hangzik majd el az amatőrfilm mozgalom hatékonyságáról, eredményeiről.

Levetítik a fesztiválon részvevő külföldi vendégek filmjeit is.

a fesztivál díjait vasárnap adják át a petőfi filmszínházban./mti/

- 30 -

15.55 bh

16.55

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemény

1971. november 26.

bb. 55. az elnöki tanács ülése

rj hgy

1971. november 26.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletet alkotott az ipari szövetkezetekről. a törvényerejű rendelet az országgyűlés legutóbbi ülésén törvényerőre emelt szövetkezeti törvénynek a keretei között az ipari szövetkezetek szervezetére, működésére és gazdálkodására, tagjainak jogaira és kötelelességeire, valamint érdekképviselői szervekre vonatkozó sajátos jogszabályokat határozta meg. a törvényerejű rendelet kiemeli, hogy ezek a szövetkezetek az ipari, az építőipari, a háziipari és a népi-ipar-művészeti termelés mellett jelentős javító és szolgáltató tevékenységet is folytatnak. az ilyen szövetkezetek alakulására és induló vagyonára vonatkozó rendelkezések biztosítják, hogy a jövőben is gazdaságilag életképes, társadalmi és gazdasági céljainkat szolgáló ipari szövetkezetek alakuljanak. az ipari szövetkezetek gazdálkodásának vállalati jellegét szolgálják a tervkészítésre és a munkaszervezetre vonatkozó előírások. a törvényerejű rendeletben - a szövetkezeti törvény végrehajtásának megfelelően - helyet kapnak a szövetkezeti tagok jogaira, kötelelességeire, különösképpen a munkavégzésre és a fegyelmi, anyagi felelősségre vonatkozó rendelkezések, továbbá a szövetkezeti önkormányzat szervezetére és működésére vonatkozó szabályok. a törvényerejű rendelet 1972. január 1-én, az egységes szövetkezeti törvénnyel egyidőben lép hatályba.

az elnöki tanács törvényerejű rendelettel módosította a polgári törvénykönyv egyes rendelkezéseit, mivel a szövetkezeti törvény szükségessé tette a polgári törvénykönyvnek a szövetkezetekre vonatkozó rendelkezéseinek a módosítását. a most alkotott törvényerejű rendelet a szövetkezeti törvény tartalmának megfelelően módosítja a polgári törvénykönyvnek a szövetkezetek áruforgalomban való részvételével összefüggő rendelkezéseit.

/folyt.köv./

16.32 rj

- 1 -

14.55

bb. 55. / az elnöki... 1. folyt./rj

az elnöki tanács dr. mátéffy józsefet nyugállományba vonulása miatt, érdemeinek elismerése mellett, legfelsőbb bírósági bírói tisztról december 31-i hatállyal felmentette. ezzel egyidejűleg dr. tomszer ferencet és dr. vörös ferencet legfelsőbb bírósági bírónak megválasztotta.

az elnöki tanács végül egyéb, folyamatban lévő ügyeket tárgyalta. /mti/

--

16.33 rj

- 2 - 9

17

bb 50. ajándéktakarók vietnamnak nagykállóból

vid fm bh -cz

1971. november 27.

a hazafias népfront járási bizottsága pénteken békeaktíválást rendezett nagykállóban. az ülésen kokas ferenc, a nyíregyházi tanárképző főiskola tanszékvezetője, az országos béke tanács tagja mondott beszédet. az ülés alkalmából kiállították azokat a takarókat, amelyeket a népfrontbizottságok nőaktívái készítettek és küldenek ajándékba vietnamnak./mti/

--

bb 51. felhasználható: 17 órától!

dus lászló kiállítása

vid fm bh -cz

1971. november 27.

a képcsarnok vállalat zalaegerszegi bemutató termében pénteken megnyílt dus lászló kiállítása. a fiatal zalaegerszegi festőművész 26 alkotása - 18 olajfestménye és nyolc grafikája - látható a tárlaton, amelyet balázs béla, a városi tanács elnökhelyettese nyitott meg./mti/

--

bb 52. a.a. zsuk ezredes,

gk zs bh hgy

1971. november 27.

a szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja pénteken látogatást tett a munkásőrség központi törzs- és alegységparancsnoki iskoláján. megtekintette az ott folyó kiképzési munkát, majd hosszan elbeszélgetett az iskola hallgatóival./mti/

--

- 31 -

16.00 bh

16.00

bb 53. 75 éves az egrí dohánygyár
vid/kz bzs hgy

1971. november 26.

75 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit az egrí dohánygyár. az évforduló alkalmából nagyszabású jubileumi ünnepséget rendeztek pénteken egerben. az ünnepi rendezvényeken részt vett dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezéstudományi miniszter, dr. tamás lászló, az édosz főtitkára és dr. móger jános, a magyar dohányipari tröszt vezérigazgatója. ott voltak oláh györggyel, a heves megyei pártbizottság első titkárával és fekete győr endrével, a megyei tanács elnökével az élükön, heves megye és eger város párt és állami vezetői.

a technika házában rendezett jubileumi ünnepségen dr. móger jános vezérigazgató méltatta az egrí dohánygyár történetét, ki-magasló eredményeit. a gyár, melynek fejlesztésére 1964-től 100 millió forintot költöttek, 11-szeres élűzem, 1970. évi termelési eredményeivel pedig elnyerte a szocialista munka gyára címet is.

az ünnepi beszéd után dr. dimény imre kitüntetéseket adott át az egrí dohánygyár fejlesztésében élenjáró dolgozóknak.

a jubileumi ünnepség keretében nyílt meg egerben a gyár termékeit és fejlődéstörténetét bemutató kiállítás is. /mti/

--

bb. 54. napirenden: a lakás- és munkás-fogyasztási szövetkezetek, a nyugdíjasok és a sokgyermekes családok helyzete - ülést tartott a szakszervezetek budapesti tanácsa

t/ol/rj 1e hgy

1971. november 26.

a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége pénteken ülést tartott több más fontos téma mellett megtárgyalta a fővárosi lakás-szövetkezetek és munkás fogyasztási szövetkezetek helyzetéről szóló tájékoztatót. az szbt közgazdasági bizottsága és a lakás-szövetkezetek szövetsége között ugyanis már több hónapja kölcsönös együttműködés és munkakapcsolat alakult ki, amelyet a lakás-építő szövetkezetek életre hívását célzó februári kormányrendelet, valamint a szot és a szövosz vezetői között létrejött közös állásfoglalás alapozott meg.

/folyt. köv./

16.35 rj

9

1400

- 32 -

bb. 54. / napirenden: ... 1. folyt./rj

a tervek szerint előreláthatólag 1975-re budapesten megkészszeresedik, 50-55 ezerre nő a szövetkezeti lakások száma. problémáik a fővárosban csaknem 200 ezer embert érintenek. a lakásfenntartó szövetkezetek fenntartási bevételei napjainkban általában fedezik a házak kezelési, üzemeltetési, karbantartási költségeit, a későbbiek során azonban már számolni kell az- zal, hogy - az anyagok, fogyóeszközök, a munkabérek és ezek közterheinek emelkedése miatt - erre már nem lesz lehetőség. a nagyobb felújításokhoz az otp hitelt nyújt, de az épületek el- téré sajátosságai folytán - attól függően, hogy hagyományos vagy házgyári technológiával készültek - szükség lenne differenciált hitelfeltételek alkalmazására. a még kellő fenntartási alap- pal nem rendelkező, főként „fiatal”, szövetkezeteknek a szö- vetség az elmúlt időszakban 550 ezer forint dotációt bizto- sított. mindemellett az szbt elnöksége helyeselné, ha az ér- dekelt vállalatok a közreműködésükkel létrehozott lakóházak karban- tartásához és az anyagi feltételek megteremtéséhez segítséget nyuj- tanának, akár úgy, hogy felújítási alapjukból hiteleznek a kar- bantartó részleg felállításának költségeit, /későbbi visszatérítés mellett/ akár úgy, hogy a vállalatok karbantartó részlegei önkölt- séges térítés ellenében oldanak meg az idevágó feladatokat. az elnökség egyetértett a lakásszövetkezeti szövetségnek azzal az elgondolásával, hogy kölcsönös támogatási alapot hozzanak létre. a karbantartási kapacitás krónikus hiánya azonban még ott is gondokat okoz, ahol a szükséges összegek rendelkezésre állnak. az elnökség éppen ezért helyeseiné egy budapesti székhelyű lakásszövetkezeti közös vállalkozás létrehozását. ez a nem buda- pesti székhelyű áfész-eknek a fővárosban várhatóan felsza- baduló építőipari kapacitásával megoldható a tervszerű, folya- matos karbantartást, és a vállalati támogatással megvalósuló lakásépítkezéseket is.

egyelőre a legtöbb gond a lakásépítő szövetkezetek küsz- ködnek. elterjedésük fő akadálya a korlátozott kivitelező kapa- citás. az elnökség indokoltnak tartja a lakásépítkezésekben érdekelt vállalatok, szervek esetleges rejtett kapacitásainak feltá- rását, illetve azok szervezett és hatékony igénybevitelét. napjaink- ban még csupán kevés vállalat él a lehetőséggel, hogy házila- gos építőrezségeinek, szak- és szerelőipari kapacitásának, tmk rész- legeinek bevonásával, szállító- és anyagmozgató berendezések, vala- mint a vállalati és egyéni segédmunkaerő felhasználásával segítsék a lakásépítők munkáját.

/folyt. köv./

16.45 rj

1400

- 33 -

egyébként a budapesti fogyasztási és lakásépítő szövetkezetek küldöttterkezetén kezdeményezték a szövetkezetek szervező és beruházó irodáinak létrehozását. ezt indokolja az is, hogy a fővárosban már gyakorlatilag elfogytak a beépítésre alkalmas közművesített területek, s emiatt a kis- és közép vállalatok, intézmények elaprózott igényeivel a fővárosi tanács úrdomben nem tud foglalkozni. az iroda lenne hivatott ezeknek az igényeknek a koordinált összefogására, optimális nagyságu lakásépítő szövetkezetek létrehozására, amellelt szakszerű segítségével gyorsabb és hatékonyabb lenne az építkezéseket előkészítő és azok lebonyolításával járó hatósági, jogi problémák ügyintézése.

az elnökség szükségesnek tartja és támogatja az újraéledő, megújított tartalmu munkás-fogyasztási szövetkezeti mozgalom fővárosi kibontakoztatását, mert az lényegesen hozzájárulhat a munkás- és peremkerületek ellátásának javításához, a korszerű szolgáltatások kiterjesztéséhez. helyesnek tartaná az elnökség, ha az érintett nagyobb üzemek anyagi lehetőségeiken belül pénzzel is támogatnák e szövetkezetek létrehozását. ajánlotta a vállalati, intézményi szakszervezeti bizottságoknak: támogassák a területükön jelentkező igényeket. a munkásfogyasztási szövetkezetek különösen a kereskedelmi szolgáltatások terén tehetnének sokat, egyebek között például a nők háztartási munkájának megkönnyítésére, félkész-ételek, előre csomagolt, tisztított élelmiszerek, napi szükségleti cikkek előrendelésének felvételével, háztartási gépek, számszámok kölcsönzésével, javítószereik szolgáltatások szervezésével, üzemi felvevőhelyek létesítésével.

v szerepelt a napirenden a nyugdíjasok helyzetéről szóló tájékoztató jelentés is, amely az elnökség három évvel ezelőtt hozott határozata végrehajtásának tapasztalatairól adott számot. megállapították, hogy számos jó kezdeményezés történt a budapesti élő nyugdíjas, idős emberek érdekében, akiknek száma 1968-ban 311 600, 1970-ben 373 800 volt. a közismert országos intézkedések mellett a segítőkészség mind a vállalatoknál, mind a lakóterületeken előtérbe került, társadalmi ügyé vált. a vállalati szb-k egyre tervszerűbben foglalkoznak a nyugdíjba készülő, illetve már nyugdíjban lévők gondjaival. döntő többségük ma már a dolgozók egyetértésével - a nyereségrészesedésből jelentős összeget szavaz meg a nyugdíjasok anyagi támogatására. már jellemzők az olyan vállalati intézkedések, mint például a ganz-márag-nál, ahol rendszeresen segítéyzik az alacsony nyugdíjban részesülőket. rendszeressé vált a beteg nyugdíjasok látogatása, számos vállalat létesített nyugdíjas klubot, több helyen biztosítanak kedvezményes étkezést, a lehetőséghez mérten kaphatnak üdülési beutalót is. az szbt javaslatára létrehozták budapesten a fővárosi kooperatív bizottságot, amelynek munkája nyomán meggyorsult a kerületekben az egyedülállóak segítségére szoruló helyzetének felmérése.

/folyt.köv./

16.55 rj

- 34 -

megkezdték a kerületi gondozóhálózat kiépítését, a iv. ötéves terv végére budapesten mintegy 300 szociális gondozónői státuszt létesítenek. az szbt javaslatára az egészségügyi alapellátásban tevékenykedő körzeti nővéreknek is kiemelt feladatuk lesz a gondozóhálózat tevékenységét segíteni. megkezdődött az öregek napköziotthonainak hálózati kiépítése. jelenleg 20 ilyen működik, 1972-ben újabb nyolc napköziotthonot létesítenek, s tovább bővítik, korszerűsítik a szociális foglalkoztatókat is. az szbt a továbbiakban is figyelemmel kíséri a nyugdíjak reál-értékének alakulását, az ellátási tevékenység fejlesztését és segítik a szakmai szakszervezetek, szakmaközi bizottságok, s a különféle társadalmi bizottságok ezirányu munkáját, szorgalmazza a szociális otthonok patronálását.

tájékoztatót kapott az elnökség a sokgyermekes családok életkörülményeinek alakulásáról, a vállalatok és szakszervezeti bizottságok ezirányu tapasztalatairól is. megállapította, hogy a mult évi szbt határozat óta jelentős előrelépés történt. a vállalatok, intézmények többsége felmérte a sokgyermekesek helyzetét, intézkedési terveket készített, sok helyütt a kollektív szerződésben rögzítették a támogatásukhoz szükséges anyagi természetü intézkedéseket.

megvizsgálta az szbt a nagycsaládosokat érintő -elsősorban élelmiszer és ruházati - cikkek árának alakulását is. megállapította, hogy az elmúlt évben bekövetkezett árváltozások növelték a sokgyermekesek többlet-kiadásait. a helyzet megjavítására a nagykereskedelmi vállalatok együttműködési szerződéseket kötöttek egyes iparvállalatokkal olcsóbb cikkek termelésére. a kezdeményezések hatása azonban a gyakorlatban még csak kevéssé érezhető. a fővárosi tanács és az szbt javaslatainak megfelelően a sokgyermekes családok érdekében intézkedést hoztak a lakáselosztással, a bölcsődei-ovodai felvétel elbírálásával, a diák szociális alapnál biztosított összegek elosztásával kapcsolatban, amelyek mind a nagycsaládosok helyzetének könnyítését célozzák. az eddigi intézkedéseket azonban az szbt csupán kezdeti lépésnek tekinti, s miközben kifejezte elismerését és köszönetét az érintett szervezeteknek, felkérte szakszervezeti központokat és a vállalati szakszervezeti bizottságokat: továbbra is tegyenek meg mindent a sokgyermekes családok életkörülményeinek javításáért.

a napirenden szerepelt még a budapesti üzemegezésügy helyzetéről, fejlesztési irányelveiről szóló jelentés is. /mti/

17.00 rj

- 35 -

MTI

bb. 60. napirenden: a szarvasmarhatenyésztés helyzete - ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t/hi/rj zs hgy

1971. november 26.

halász istván, az mti munkatársa jelenti:

az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága pénteken - dr. belák sándor elnöklésével - ülést tartott a parlamentben. az ülésen, amelyen bencsik istván, a hazafias néppárt országos tanácsának főtitkára is résztvett, a szarvasmarhatenyésztés helyzetét és fejlesztési feladatait vitálták meg. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumnak arról szóló tájékoztató jelentését dr. gergely istván miniszterhelyettes terjesztette elő.

a negyedik öt éves tervidőszakban a szarvasmarhatenyésztés jelentős fejlesztését - mégpedig a tehénállomány legalább tíz százalékos, a tejtermelés 20 százalékos, a vágómarhatermelés 11 százalékos növelését - irányozták elő. a célok megvalósítása érdekében megfelelő intézkedések születtek, amelyek hatására a múlt év első felében a tenyésztői kedv átmenetileg fokozódott. a kezdeti lendület azonban csakhamar megtört, s napjainkban több kedvezőtlen jelenség már-már a kitűzött fejlesztési célok megvalósítását veszélyezteti. a visszaesésre jellemző, hogy az idei háromnegyed évben a tehén-, illetve üszőállomány több mint 23.000 darabbal csökkent. ennek, valamint a nem kielégítő takarmányellátottságnak a következtében a havi tej-felvásárlás 17 és félmillió literrel kevesebb a tavalyinál, s ez jelentős vajimportot tesz szükségessé.

kedvezőtlen jelenség, hogy a tenyész- és selejtmарha értékesítés bizonytalansága fékezi a termelői kedvet; az állattenyésztő nagygazdaságok egy része a korábban tervezett beruházásairól lemondott, állományát nem fejleszti, sőt a gazdaságok jelentékeny hányada a szarvasmarhatartást mint nem jövedelmező ágazatot felszámolta, illetve annak megszüntetését tervezi. hátráltatja a tenyésztői munkát az is, hogy a háztáji, az egyéni és a kisegítő gazdaságok szarvasmarhállományának fenntartását célzó állami támogatást inkább csak a régi tehéntartók veszik igénybe, főleg minőségi csere és az állomány fiatalítása céljából. a jelenlegi helyzetet és a várható kilátásokat jól jellemzi egyetlen adat: év végére a tehénállomány országosan a tervezett 770.000-re szemben csak körülbelül 740-750 ezer lesz, s ilyen módon a negyedik öt éves tervfeladatok aligha valósulnak meg.

/folyt.köv./

17.10 rj

- 36 -

1720

bb. 60. / napirenden: a szarvasmarhatenyésztés... 1. folyt./rj

az elmúlt tíz év munkája, eredményei alapján megállapítható, hogy a vágómarha és tej egyre növekvő hányada kerül ki a mezőgazdasági nagyüzemekből. a háztáji és az egyéni gazdaságok addig évente mintegy 80.000 tonna vágómarhát és körülbelül 800 millió liter tejet adtak az országnak, a tervidőszak végére ez a mennyiség előreláthatóan 70 000 tonnára, illetve 700 millió literre csökken, s ezt a kiesést is az állattenyésztő nagyüzemeknek kell pótolniuk.

az ülésen szóba kerültek a szarvasmarhaágazat termelési körülményei, a tartási technológiák a takarmányozás és az állategészségügy kérdései. a vita résztvevői rámutattak, hogy állattenyésztésünk örökölte a mezőgazdaság szocialista átszervezése idején épült olcsó, ma már korszerűtlen istállókat, s így a nagyüzemek szarvasmarhatenyésztő telepeit ma is szétszórtak, vegyesprofiluak, az épületek javarészt kihasználatlanok, a termelés gazdaságossága érdekében a nagyüzemek az állomány koncentrálására, a termelés szakosítására törekuszenek. a múlt év végéig például az üzemek 414 telep - összesen 165 000 tehénférőhely - létesítését határozták el, ezek túlnyomóan a jövő évben kezdik meg az üzemelést. a szakosított telepek létrehozásával ha nem is kielégítően, de javulnak a szarvasmarhaállomány elhelyezési lehetőségei. a meglévő 531.000 tehénférőhely ugyanis több mint 6.600 istállóban oszlik el, az építmények 60 százaléka elavult, illetve legfeljebb száz vagy még kevesebb állat befogadására alkalmas. nagy gond az elterjedt és elkülönítő istállók hiánya, ezek férőhely-állománya országosan nem éri el a 30 000-et.

a takarmányellátás a szarvasmarhatenyésztés színvonalát, jövedelmezőségét jelentősen befolyásolja - mutattak rá a felszólalók. hivatkoztak a baromfi és a sertés kedvezőbb értékesítési ára és a kukoricatermelésben elért fejlődés összefüggésére. ugyanakkor a szarvasmarhánál a takarmányozás nem tartott lépést az állomány igénynövekedésével, s egy-egy szarvasmarha eltartásához még mindig körülbelül két és fél hold takarmánytermelő terület szükséges. ezzel kapcsolatban felhívják a figyelmet az ország számos táján található, nem kellően kihasznált gyepterületekre, ahol a terület megfelelő feljavítása, főleg öntözése útján - a szarvasmarhaállomány takarmány szükségletének 35 százalékát meg lehetne termelni.

/folyt.köv./

17.5 rj

- 37 -

1725

bb. 60. / napirenden: a szarvasmarhatenyésztés... 2. folyt./rj

a tenyésztőmunkával kapcsolatban fontos feladatként jelölték meg a megfelelő fajta-arányok kialakítását. hazánkban - adottságainknak megfelelően - az állomány 90 százaléka ugynevezett magyar-tarka, a többi egyéb fajtákból áll. a minisztérium véleménye szerint változatlanul a magyar tarka fajtát kell előtérbe helyezni, s ennek megfelelően az állomány további erőteljes javítását tűzték ki célul. a nagyüzemi szarvasmarha-állományt fokozottan törzskönyvi ellenőrzésbe vonják, biztosítják a tenyészállatok szakzerű kiválogatását.

a felszólalók olyan intézkedéseket sürgettek, amelyek biztosítják a szarvasmarhatenyésztés megfelelő jövedelmezőségét a nagyüzemeknek. szorgalmazták a nagyüzemek tenénállományának növelését szolgáló forgóeszköz-hitelezés bevezetését. a számítások szerint ez az intézkedés jelentősen meggyorsítja majd újabb állat-férőhelyek létesítését.

a vitában felszólalt: bencsik istván, a hnf főtitkára, dr. bíró ferenc, a pest megyei pártbizottság titkára, dr. baskay-tóth bertalan, bóhm józsef, gajdos jános, dr. guba sándor, lakatos andrás, mateovics józsef, dr. molnár béla, nieszner ferenc, dr. pál istván, k. papp józsef, szabó istván, tűz ferenc, dr. zsidai lászló képviselő.

az elhangzott észrevételekre dr. gergely istván miniszterhelyettes válaszolt, majd a bizottság - dr. belák sándor elnök összefoglalója után - a szarvasmarhatenyésztés helyzetéről, fejlesztési feladatairól szóló minisztériumi jelentést elfogadta. úgy határozott, hogy javasolja a tárcának: az ülésen felmerült észrevételeket, - mivel azok magasabb szintű elbírálást igényelnek - továbbítsa a kormányhoz.

ezután dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese tájékoztatta a képviselőket a mezőgazdasági termelészövetkezetekről szóló 1967. évi iii. törvény módosítására vonatkozó jogszabály-tervezetekről. az előterjesztést a bizottság tudomásul vette. /mti/

17.25 rj

- 38 -

bb 56. elhunyt nádas lajos,

bzs hgy

1971. november 26.

a párt- és a munkásmozgalom harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése 1971. november 30-án fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága,
partizán szövetség,
orvos- egészségügyi dolgozók
szakszervezte

/mti/

bb 57. befejeződött a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság xi. ülészsaka - vályi péter és jan mitrega miniszterelnök-helyettesek aláírták a záró jegyzőkönyvet

t bé/fk ie bzs hgy

1971. november 26.

pénteken befejeződött a parlamentben a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság xi. ülészsaka. az ülészsak munkájában részt vettek magyar részről vályi péter miniszterelnök-helyettes, a magyar küldöttség vezetője, szurdi istván belkereskedelmi miniszter, drecin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyettese, veress péter, dr. betlej sándor, menyhárti lászló, sárosi sándorné, földvári lászló miniszter-helyettesek, osztrovszki györgy, az omfb elnökhelyettese; lengyel részről jan mitrega miniszterelnök-helyettes, a lengyel delegáció vezetője, edward sznajder belkereskedelmi miniszter, kazimierz secomski, a tervbizottság első elnökhelyettese, marian dmochowski, aleksander kopec, stanislaw miernik, marian sobolewski, józsef talma miniszterhelyettesek, zbigniew jasicki, a tudományos és műszaki bizottság elnökhelyettese és a bizottság más tagjai. az ülésen részt vett tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

a háromnapos megbeszélést követően vályi péter és jan mitrega miniszterelnök-helyettesek a bizottság nemzeti tagozatának elnökei, pénteken aláírták a záró jegyzőkönyvet.

az ülészsakon értékelték az előző ülészsak óta elért együttműködési eredményeket a főbb népgazdasági ágakban. megbeszéltek a két ország 1971-1975. évi hosszulejratu árucseré-forgalmi megállapodása teljesítésének eredményeit és nyitott kérdéseit is.

az ülészsak megállapította, hogy a két ország gazdasági együttműködése az elmúlt évben is jelentősen fejlődött. a lengyel és a magyar tervhivatal egyeztetette a két ország gazdasági együttműködésének távlati fejlesztésére vonatkozó elgondolásokkat. mint megállapították, a külkereskedelmi forgalmat szabályozó 1971-75. évi hosszulejratu árucseré-forgalmi egyezmény előirányzatait 1971-ben teljesítették és hasonló eredmény várható 1972-ben is. továbbfejlődött a két ország gépipara közötti termelési együttműködés, többek között ezt bizonyítja, hogy autóipari kooperációs megállapodást írtak alá 1971-75-re. szakközpontok létrehozását hozták létre egyes erőssáramu termékekre és szerszám-gép-típusokra, valamint villamos műszerekre is, s közös tervezésen és termelési kooperáción alapuló együttműködés alakult ki a zománcozott szivattyúk gyártásában. /folyt. köv./

bb 57. /befejeződött ... 1. folyt./bzs

a vegyipari gyártásszakosítás alapján hosszulejáratu kölcsönös szállítási szerződéseket kötöttek a szintetikus szálakra, gyógyszerre és finomvegyszerekre. megállapodás értelmében tovább bővítik a már tíz éve működő haldex magyar-lengyel közös vállalat termelési és beruházási tevékenységét.

a bizottság ülészaka megállapította, hogy a gazdasági kapcsolatokban alapvető jelentőségű gépipari együttműködés termelési tevékenysége még elmarad a két ország fejlettségi szonvonálából származó lehetőségektől. a gépipar több ágában eddig még nem alakult ki jelentősebb kooperációs kapcsolat, ezért a két ország közötti gépforgalomban alacsony a kooperációs szállítások aránya. az ipar több területén vontatott az együttműködés fejlődése, még olyan témákban is, amelyekben nyitvánvaló a két ország érdekeltsége.

a két kormányküldöttség az ülészokon eszmecsere folytattott a kgst komplex programjának megvalósítását szolgáló intézkedésekről és az abból adódó kétoldalu feladatokról. a magyar-lengyel gazdasági együttműködés keretében ugyanis a komplex programmal összhangban álló számos feladatot hajtanak végre. a most elfogadott határozatok a figyelmet azokra a súlyponti kérdésekre összpontosítják, amelyek megoldása meghatározó szerepet játszhat a termelési kapcsolatok, illetve a kölcsönös árucseré-forgalom alakulásában.

az ülészaka megbízása értelmében a jövőben a tervhivatalok rendszeres konzultációkat tartanak, egyeztetik a hosszutávú tervekkoordináció programját, és a két ország közötti gazdasági együttműködés távlati fejlesztési koncepciójának kidolgozását is megkezdik. alapvető feladatnak szabta meg az ülészaka a gépipar területén az együttműködési tárgyalások mielőbbi befejezését a nagy befogadóképességű autóbuszok gyártásáról és a lehetőségek felmérését a kiskategóriájú személygépkocsik lengyel-országi gyártásában való magyar kooperációra. a bizottság határozata értelmében az automata telefonközpontok részegységeinek és alkatrészeinek gyártásában, az elektronikus építőelemek fejlesztésében, a gépipari öntvények előállításában kialakítható kooperáció lehetőségeit is elemzik majd.

/folyt. köv./

17.38/bzs

- 40 -

1745

bb 57. /befejeződött ... 2. folyt./bzs

együttműködési megállapodások létrehozását tűzte ki feladatul az ülészaka a mezőgazdasági és építőipari gépgyártásban, a zománcolt acélkészülékek és szivattyúk, valamint ipari armatúrák gyártásában is.

az 1975-öt követő időszakra fő feladatnak szabta meg a bizottság a vegyiparban az együttműködési lehetőségek felmérését, az építőiparban a könnyűszerkezetes építési mód kutatási és tervezési feladatainak egyeztetését és a szükséges licencek, gyártási eljárások, gépi berendezések közös beszerzését, a könnyűiparban pedig a közös beruházások megvalósításának előkészítését. a két ország kül- és belkereskedelmi szerveinek feladata a határozatok értelmében a jelenlegi hosszulejáratu árucseré-forgalmi egyezmény 1972-75. évi kölcsönös szállításainak bővítése, főleg fogyasztási cikkek közvetlen cseréje útján.

a tárgyalások szinte, elvtársi légkörben folytak és hozzájárulnak a kétoldalu gazdasági kapcsolatok bővüléséhez és elmélyítéséhez. /mti/

..-

bb 58. a vállalat előtt álló feladatokról tanácskoztak a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádvezetői

vid/fm bzs hgy

1971. november 26.

győrött pénteken 160 szocialista brigádvezető tanácskozott a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat soronkövetkező feladatairól. az értekezleten - amelyen egyebek között szó volt az 1971-es év még hátralévő termelési feladatairól, - sárosi jános, a vállalat igazgatója beszámolt az eddigi eredményekről, a szocialista brigádmozgalom több mint tíz esztendő alatt elért fejlődéséről.

a megyei építők 1960-ban alakították meg az első szocialista címért küzdő brigádokat. a mozgalom fejlődésére jellemző, hogy jelenleg minden második vállalati dolgozó résztvesz a brigádok munkájában. a vállalat ez évben 1 milliárd 600 millió forint termelési értéket állít elő. az év elején vállalt 1859 lakásab teljesítették az egyedi nagyberuházásoknál vállalt feladatokat is. a házigyári részleggel rendelkező győr-sopron megyei állami építőipari vállalat eredményei a vállalatnál működő több mint kétszáz -szocialista címért küzdő - brigád munkájának is köszönhető.

/folyt. köv./
17.45/bzs

- 41 -

1850

bb 58./a vállalat előtt ... 1. folyt./bzs

a tanácskozáson résztvevő brigádvezetők hangsúlyozták, hogy a jelenlegi időszakban legfontosabb feladat a tervezett és még hátralévő mintegy 550 lakás határidőre történő átadása. a szocialista brigádvezetők tanácskozásán értékelték az utóbbi években tapasztalt fejlődést, s hangsúlyozták, hogy bár a brigádok elsősorban a termelésben mutathatnak példát, többet kell tenni a szocialista gondolkodásmód és a jó munkahelyi közérzet kialakítása, valamint a társadalmi tulajdon védelme érdekében. /mti/

bb 59. fiatal tanácstagok fóruma csornán

vid/fm bzs hgy

1971. november 26.

a kisz közelgő kongresszusára készülve pénteken 130 fiatal tanácstag és tanácsi dolgozó részvételével rendezett járási szintű fórumot a kisz csornai járási bizottsága és a járási hivatal. a tanácskozáson - amelyen dr. nagy arnold, a járási hivatal helyettes vezetője tartott tájékoztatót a tanácstagok feladatairól és jogairól - szó volt az ifjúsági törvényről is. ez utóbbit pájer 2mtb csornai országgyűlési képviselő ismertette a fiatal tanácstagokkal, akik a fórum vitájában egyebek között a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek továbbtanulásával, a kollégiumok helyi erőből történő bővítésével foglalkoztak. /mti/

bb 61. befejeződtek a magyar-lengyel könnyűipari együttműködési tárgyalások

i ol/mm ie bzs hgy

1971. november 26.

pénteken jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-lengyel könnyűipari összefoglaló munkacsoport tárgyalása, amelyet sárosi sándorné és marian sobolewski könnyűipari miniszterhelyettesek vezettek. megvitatták a két ország könnyűiparának együttműködésére vonatkozó kérdéseket. az utóbbi időben különösen a leniparban bontakozott ki a vállalatok között hasznos együttműködés. megállapodást kötöttek a szabad kapacitások kihasználása érdekében olyan termékek kontingensen felüli szállítására, amelyekre a másik félnek szüksége van. a lengyelek félmillió méter len-nyerszövetet küldenek magyarországra bér munkába továbbfeldolgozásra. ugyancsak feldolgozásra 700 tonna lenkórót szállítanak, amiért ellentétként 650 ezer négyzetméter lenszövetet és egyéb lenipari terméket kap a lenfonó és szövőipari vállalat.

a tárgyaló felek a kgst integrációs komplex-program célkitűzéseiből kiindulva arra törekedtek, hogy a két ország könnyűiparának eddigi együttműködését még hatékonyabbá tegyék. megvizsgálják közös beruházások lehetőségeit, hogy a papíripari nemezek, műszaki szövetek és a polipropilén fóliacsikokból készülő termékek iránti keresletet mindkét országban megfelelő változatokban tudják kielégíteni. programot dolgoznak ki a gyártásszakosításra, elsősorban a leniparban a műszaki szövetek és a műbőrök gyártásában. ugyanezeknek a cikkeknek az előállításánál kilátások vannak kooperációkra is. a munkacsoport megállapította, hogy máris számottevőek az eredmények, így például a szabadalmak kölcsönös felhasználásában, továbbá a könnyűipari, műszaki-tudományos együttműködésben. /mti/

17.501/bzs

- 42 -

bb. 62. a nehézipari minisztérium és a vasas szakszervezet vezetőinek megbeszélése

t/bé/rj ie hgy

1971. november 26.

a nehézipari minisztérium és a vas- fém- és villamosipari dolgozók szakszervezetének vezetői megbeszélést tartottak a vasas szakszervezet székházában. dr. szekér gyula nehézipari miniszter és méhes lajos, a szakszervezet főtájkára kölcsönösen tájékoztatást adtak az 1971. éves tevékenységről és a jövő év fő célkitűzéseiről, legfontosabb feladatairól. meghatározták a következő év közös tevékenységét. ennek értelmében jövőre megvizsgálják a fém és villamosiparban a gyáregységek helyzetét, a művezetők és üzemvezetők tevékenységét, a vállalati gazdasági vezetés és a szakszervezeti szervek kapcsolatát. a tapasztalatok összegezését követően a jövő év harmadik negyedében országos művezetői tanácskozást hívnak össze, amelyen ismertetik az elemző munka eredményeit. ellenőrzik azt is, hogy a nehézipari üzemekben miként hajtották végre a nők helyzetére vonatkozó határozatokat. a közeljövőben megjelenik a nehézipari minisztérium végrehajtási utasítása a munkvédelemről. a jövőben közösen ellenőrzik majd ennek a vállalati realizálását.

az 1972-es esztendő első negyedében ismét napirendre kerülnek a kollektív szerződések és azok esetleges módosítása is. a megállapodás szerint ezt a tevékenységet is közösen irányítja a minisztérium és a szakszervezet. /mti/

bb. 63. elhunyt kozma miklós,

rj hgy

1971. november 26.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, temetése november 30-án 14 órakor lesz a gyáli köztemetőben.

mszmp dabasi járási bizottság. /mti/

18.00 rj

- 43 -

1810

bb. 64. donhoffer szilárd professzort tüntették ki az idei semmelweis emlékermével

t/ms/rj zs hgy

1971. november 26.

a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsa az idei semmelweis ignác emlékermével dr. donhoffer szilárd kossuth-díjas akademikust, egyetemi tanárt, a pécsi orvostudományi egyetem körletani intézetének vezetőjét tüntette ki.

a magas tudományos elismerést jelentő kitüntetést az egyetem pénteken a 11. számú belklinikán tartott tudományos ülésén dr. zoltán imre rektor adta át a neves tudósnak, aki semmelweis ignác emlékelőadásában a termoregulációs hőtermelés szabályozó mechanizmusai címmel számolt be kutatási eredményeiről. /mti/

--

bb. 65. szombat-vasárnap kivételével - téli üzemszünet a Libegőn

1/-don/rj zs hgy

1971. november 26.

a jánoshegyi légpályán, a Libegőn a következő napokban téli üzemszünetet tartanak. a népszerű drótkötélpályán ugyanis karbantartási, felújítási munkákat végeznek. emiatt a Libegőn november 29-től előreláthatólag december 15-ig a személyszállítás szünetel. a műszaki szakemberek - tekintettel a téli sportok kedvelőire, a hétvégi kirándulókra - a munkálatokat hétközben úgy időzítik, hogy az üzemszünet ideje alatt szombatokon és vasárnapokon a Libegő közlekedjék. /mti/

--

bb. 66. tovább javult a fővárosi influenza-helyzet

1/ms/rj zs hgy

1971. november 26.

csütörtökön 12.293 influenzás megbetegedést jelentettek a fővárosban, mintegy két és félezerrel kevesebbet, mint az előző napon - tájékoztatta az mti munkatársát a fővárosi kórház járványügyi osztálya. a szövődményes esetek száma ugyan szintén csökkent, aránya viszont emelkedett: az előző napi 481-gyel szemben 475- volt. ez újból aláhuzza, hogy a járvány visszahúzódása idején sem lehet félvállról venni az influenzát, mert ilyenkor viszonylag gyakoribbak a komplikációk. /folyt.köv./

18.05 rj

- 44 -

1815

bb. 66. / /tovább 1. folyt./rj

az iskolai tanulók körében ugylátszik gyorsabban csökken a megbetegedések aránya, mint a felnőttek között. a szerdai 8.5 százalékkal szemben csütörtökön már csak a diákok 7.6 százaléka hiányzott.

az influenza-járvány miatt egyelőre elhalasztották a december elején esedékes, gyermekbénulás elleni védőoltásokat. /mti/

--

bb 67. sztanko todorov sajtókonferenciája

t bc-hi/fk zs bzs hgy

1971. november 26.

sztanko todorov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke péntek délután a külügyminisztérium dísz téri vendég-házában találkozott a magyar és a külföldi sajtó képviselőivel.

dr.várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg a sajtókonferenciát, majd a bolgár kormányfő számolt be látogatásának eddigi tapasztalatairól. hangsúlyozta:

- találkozásainkat a magyar vezetőkkel, és a velük folytatott tárgyalásokat baráti, testvéri légkör jellemzi, áthatja a kölcsönös megértés, a nézetek egysége, és az a törekvés, hogy fejlesszük és elmélyítsük sokoldalú és egyre gyümölcsözőbb együttműködésünket. a bolgár népköztársaság nagyra értékeli ezt az egyet, mert ez az erő forrása és a szocialista építés sikereinek alapja a világbéke megőrzéséért vívott harcban.

- tiszta szívből örülünk a magyar nép nagy sikereinek a szocializmus építésének minden területén, és örömmel fogunk beszámolni a bolgár dolgozóknak a testvéri magyarország nagy előrehaladásáról abban a harcban, amelyet a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusán hozott határozatok megvalósításáért folytat. beszámolnak a népgazdaság egyenletes fejlődéséről, azokról a nagy feladatokról, amelyeket az önk tehetséges és munkaszerető népe sikeresen old meg. sikereiket úgy tekintjük, mint a mi népünk sikereit, mint a szocialista közösség együttes erőfeszítéseinek és sikereinek elválaszthatatlan részét, mint a kölcsönös együttműködés, a szovjetunió testvéri segítségének eredményeit. /folyt. köv./

18.20/bzs

- 45 -

1815

bb 67. sztanko todorov ... 1. folyt./bzs

- népeink között a barátság gyökerei a messzi múltba nyulnak vissza. országaink egysége és együttműködése a politika, a gazdaság és a kultúra minden területén a marxizmus-leninizmus, a szocialista internacionalizmus elvei alapján, érdekeink és céljaink közösségének alapján fejlődik és mélyül. befejeztük a bolgár népköztársaság és a magyar népköztársaság népgazdasági terveinek koordinálását az 1975-ig tartó időszakra. az erre az időszakra kötött hosszulejárati kereskedelmi egyezményünk a két ország árucserforgalmának 65 százalékos emelését irányozza elő. a gépkivitel és behozatal csaknem 80 százaléka a sokoldalú és kétoldalú szakosítás eredményeként előállított termék.

- a kgst xxiv. ülészakán hozott történelmi határozatok, az ott elfogadott komplex program új, még nagyobb távlatokat nyit a szocialista országok közötti gazdasági integráció kiszélesítésére és elmélyítésére.

nemzetközi kérdésekről szólva kiemelte az szkp xxiv. kongresszusának jelentőségét. hangsúlyozta, hogy a kongresszuson elfogadott átfogó, realista és bátor békeprogram megvalósítása, a szovjetunióval és a többi szocialista országnak a népek békéjéért, biztonságáért folytatott aktív, fáradhatatlan és következetes politikája meghozza gyümölcseit, és egyre inkább meghatározza a nemzetközi élet légkörét. földrészünkön, amelynek története bővelkedik véres, pusztító háborúkban, most létrejönnek a biztonság, a béke megszilárdításának, az európai népek közötti együttműködés fejlesztésének lehetőségei.

- őszinte törekvésünk, hogy az összes európai nép és állam közös erőfeszítésével kialakítsuk a béke és az együttműködés európiáját, azt kívánjuk elérni, hogy ősi kontinensünk a humanizmus, a béke, a jószomszédság és a haladás fáklyavivője legyen. meggyőződésünk: adottak a feltételei az európai biztonsági konferencia sokoldalú, gyakorlati előkészítésének. mi aktívan hozzájárulunk a konferencia minél közelebbi időben történő összehívásához, s ahhoz, hogy a konferencia sikeres legyen.

/folyt. köv./

18.25/bzs

- 46 -

1820

bb 67. /sztanko todorov ... 2. folyt./bzs

korunk bebizonyította, hogy nincs a világon erő, amely megállíthatná a népek győzelmes harcát a szabadságért, függetlenségért és a társadalmi haladásért, s meggyőződésünk, hogy visszafordítsa a történelem kerekét. a bolgár nép, a bolgár népköztársaság kötelességéhez - a jövőben is - akárcsak eddig, segítséget, támogatást nyújt a vietnami népnek, Indokina más népeinek az egyesült államok agressziója elleni igazságos és hősi harcukban. a vietnami kérdés békés megoldása, az idegen csapatok kivonása mellett vagyunk, és amellett, hogy a vietnami népnek legyen lehetősége saját sorsának rendezésére.

- a bolgár népköztársaság kötelességéhez - a jövőben is - akárcsak eddig, segítséget, támogatást nyújt a vietnami népnek, Indokina más népeinek az egyesült államok agressziója elleni igazságos és hősi harcukban. a vietnami kérdés békés megoldása, az idegen csapatok kivonása mellett vagyunk, és amellett, hogy a vietnami népnek legyen lehetősége saját sorsának rendezésére.

- a bolgár népköztársaság, mint balkáni ország, természetesen különös figyelemmel fordul a balkáni problémák felé és fáradhatatlanul dolgozik az együttműködés megszilárdításáért és fejlesztéséért a szomszédos országokkal. balkáni politikánkat az a nemes törekvés ösztönzi, hogy a balkán-félszigeten élő minden nép között erősödjék a béke és a jószomszédi kapcsolat. egy ország vonatkozásában sincs területi követelésünk, és társadalmi rendszerüktől függetlenül, együtt kívánunk működni minden szomszédunkkal. mint szocialista ország, természetesen fontosnak tartjuk, hogy mindenekelőtt a balkáni szocialista országokkal építsünk ki sokoldalú kapcsolatokat.

- a testvéri szocialista országokhoz hasonlóan, a bolgár népköztársaság külpolitikájának is az a célja, hogy biztosítsa az új társadalom felépítéséhez szükséges békés körülményeket. ez év tavaszán ült össze a bolgár kommunista párt x. kongresszusa, amely elfogadta a fejlett szocialista társadalom felépítésének a programját, valamint a hatodik ötéves terv irányelveit. most a párt, a kormány, egész népünk minden erejével azért dolgozik, hogy ezt a programot valóra váltsa. az iparban és a mezőgazdaságban sikeresen teljesítjük feladatainkat. jelentős reform és átszervezés van folyamatban az oktatási rendszer és a tudományos élet területén, hogy a tudomány és az oktatás még szorosabban kapcsolódjék azokhoz a feladatokhoz, amelyek programunk a fejlett szocialista társadalom felépítéséről elénk állít. tökéletesítjük az országban az irányítási rendszert, és a bolgár népköztársaság új alkotmányának szellemében fejlesztjük a szocialista demokráciát. intézkedések átfogó rendszerét készítjük elő a népünk életszínvonalának további emelésével kapcsolatos fontos problémák komplex megoldására.

/folyt. köv./
18.30/bzs

- 47 -

1935

bb 67. /sztanko todorov ... 3. folyt./bzs

- mély meggyőződésünk, hogy - a magyar néppel válllvetve, egységben a többi szocialista ország népével - újabb, még nagyobb sikereket érünk el a szocializmus, a kommunizmus útján, a világ tartós békéjéért, biztonságáért folytatott harcban.

kérdésekre válaszolva a miniszterelnök hangsúlyozta: a bolgár népköztársaság a balkáni országokkal fenntartott kapcsolataiban mindig a békés egymás mellett élés, a béke biztosítása, a jószomszédság és a kölcsönös megértés elveiből indult ki. a balkán-félszigeten a tartós béke és a biztonság légkörének megteremtése életbevágóan fontos nemcsak a bolgár, hanem minden balkáni nép számára is. ezért arra törekcszenek, hogy nemzetközi kapcsolataikat aktivizálják a balkáni országokkal; olyan megoldásokat szorgalmazzanak és olyan kezdeményezésekkel éljenek, amelyek hozzájárulhatnak európa e térségében a béke és a biztonság garantálásához.

e terület békéje és biztonsága természetesen elválaszthatatlanul kapcsolódik európa békéjéhez és biztonságához, s ezért a balkáni országok és népek nem lehetnek közömbösek az összeurópai problémák iránt. az összeurópai biztonsági és együttműködési konferencia összehívása megfelel minden európai nép érdekeinek, gondolata az európai népek helyeslésével találkozik, s támogatják az európai kormányok is. elérkezett az ideje, hogy áttérhessenek a konferencia előkészítésének aktívabb fázisára, többoldalú konzultációkat kell folytatni az értekezlet napirendjével, megtartásának időpontjával kapcsolatban.
/folyt. köv./

bb. 68. folytatódik az energia-struktúra átalakítása - biztosított a téli tüzelőellátás - az országgyűlés ipari és tervbizottságának együttes ülése

t/pr/rj zs hgy

1971. november 26.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

a népgazdaság energiafogyasztásának növekedési üteme a iv. ötéves terv esztendeiben jócskán meghaladja az elmúlt terv-időszakban mértet, s várhatóan eléri az évi 3,9 százalékot - tájékoztatta a képviselőket az országgyűlés ipari, valamint terv-és költségvetési bizottságának pénteki együttes ülésén szili géza nehézipari miniszterhelyettes. a dr. bognár józsef elnöklétével megtartott tanácskozáson - amelyen részt vett dr. beresztóczy miklós az országgyűlés alelnöke, madarasi attila pénzügyminiszter-helyettes és hász istván, az országos energiagazdálkodási hatóság vezetője - a két állandó bizottság tagjai megvitták az energiaipar helyzetét, fejlődését.

/folyt. köv./

18.45 rj

- 48 -

1848

bb. 68. / folytatódik... 1. folyt./rj

az elmúlt esztendőben magyarország is felzárkózott ahhoz az egész világon végbemenő folyamathoz, amely az energiaellátás - magyarán szerkezeti átalakulásában végbement. az energiaiparban csökkent a szén részaránya, ugyanakkor jelentősen megnőtt, az 1965. évi 28 százalékról 1970-re már 43 százalékra emelkedett a szénhidrogének felhasználása. ez a folyamat széleskörű gazdasági vizsgálatokkal gondosan megalapozott távlati energia-politikai koncepció alapján ment végbe. magyarországon az egy év alatt felhasznált alap-energiahordozók értéke meghaladja a 20 milliárd forintot, s az energiaipar fontosságát bizonyítja, hogy a főbb energiatermelő ágazatok fejlesztésére fordítják az ipari beruházások 30 százalékát. az energia-gazdálkodás átgondolt, hosszútávra is érvényes fejlesztési programot igényel, mert az ebbe a körbe tartozó döntések az elhatározástól a realizálásig általában 6-8 esztendőt fognak át, ennyi időt vesz igénybe egy-egy nagyobb energetikai létesítmény felépítése. energiaiparunk-huzta alá szili géza miniszterhelyettes - egészében véve kiegyensúlyozottan fejlődik. a iv. ötéves terv teljesítéséhez, illetve a lakosság ellátásához szükséges energiahordozók túlnyomó részt biztosítottak, - hazai termelésből, illetve hosszulejárati államközi szerződések segítségével - s a még hiányzó mennyiségek megszerzésének lehetőségei is adóttak. folytatódik az energia-struktúra átalakítása: a következő öt évben változatlanul a kőolaj és földgáz mennyiségének, részarányának növelése lesz az energetikai fejlődés fő iránya. 1975-ig az energia igényeknek 55-56 százalékát kívánják szénhidrogénekkel kielégíteni. az illetékesek számoltak a gazdaságosan kitermelhető hazai energiaforrások korlátozott voltával, ezért a iv. ötéves terv éveiben növelik az energiaimportot.

a szénbányászatban még a fokozatosan csökkenő termelési feladatok mellett sem voltak meg a kiegyensúlyozott gazdálkodás és a műszaki fejlődés feltételei. ezért a kormány egymilliárd forintot jóval meghaladó állami támogatást biztosít fejlesztésére. döntés született arra is, hogy a távlati szénigények kielégítése érdekében a közeli években vagy megfelelő bányarekonstrukciót, vagy új bányák építését kell megkezdeni, s arra is határozatot hozott a kormány hogy az állami iparban dolgozókéhoz hasonlóan emelni kell a bányászok életszínvonalát. a kőolaj és gázipar beruházásai lehetővé teszik, hogy 1975-re évi 10 millió tonnára bővítse kapacitását a feldolgozóipar, s biztosítottak az évi 5,3 milliárd köbmétert kitevő földgáz kitermelésének, a fogyasztókhöz való eljuttatásának feltételei is.

/folyt. köv./

18.50 rj

- 49 -

1850

bb. 68. / folytatódik... 2. folyt./rj

a korábbi elképzeléseket felülmutatva további 300-400 ezer köbméternyi kőolaj és fűtőolaj tárolótér épül meg 1975-ig, ez várhatóan megoldja a tárolás mai szezonális gondjait. arra azonban nincs mód, hogy a propánbutángáz fogyasztók számát az eddigiekhez hasonló ütemben növeljék, s arra sem, hogy minden földgázt igénylő fogyasztót bekapcsoljanak a hálózatba.

Jelentős feladatokat kell megoldani a villamosenergia-iparban is, hiszen a következő esztendőekben az ország villamosenergia szükséglete évente átlagosan 7,5-8 százalékkal növekszik. a közel-jövőben befejeződik a gagarin hőerőmű építése, ezt követően rákapcsolják a villamosenergiahálózatra a dunamenti hőerőmű újabb részlegeit, s inotán 200 megawattos gázturbinás csúcserőművet helyeznek üzembe.

a miniszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket az energiaipar téli felkészüléséről is. az idén a hazai bányákból kitermelt csaknem 28 millió tonna szén fedezi a fogyasztói szükségleteket, sőt számottevő készletnövekedést is lehetővé tesz. a brikett-termelés előreláthatólag meghaladja tervezettét, a kedvelt ndk brikettből az import eléri az 500 ezer tonnát. biztosított a téli tüzfifa-ellátás is: az állami erdőgazdaságok 778 ezer tonnát, más termelők 60-70 ezer tonnát szállítanak. a fűtőolaj-igények is maradéktalanul kielégíthetők. tullejtjesíti előirányzatát a gázipar: a szerződésben rögzített földgáz-mennyiséget így a téli hónapokban is szállítja a fogyasztóknak.

a tájékoztatót követő vitában többen nehézményezték, hogy az energia-tarifa hátrányosan különbözteti meg a vidéken élőket a fővárosban lakóktól. sokan felvetették, hogy a tüzelőellátásban csökkenteni kellene a szezonális jellegű, s a szénhez hasonlóan a fűtőolajra is ki kellene terjeszteni a szot hitelakcióját. felmerült az a javaslat is, hogy nyáron olcsóbban kellene adni a fűtőolajat, s az időszakos árcsökkentés a kétmillió olajkályha-tulajdonos közül bizonyára jónéhányat arra ösztönöznék, hogy az esztendő derekán szerezzék be téli szükségletét. szóváltotték, hogy a mátravidéki hőerőművet tápláló szénterület 1973-ban kimerül, de az itt dolgozók még ma sem tudják, hogy az erőművet milyen fűtőanyagra kell majd átállítani. azt is kifogásolták a képviselők, hogy miután a megyékben, nagyobb városokban a fejlesztés gazdái nem ismerik a felhasználható földgáz mennyiségét- előfordul: üzemeket, egész lakótelepeket terveznek arra a földgázra, amit meg sem

KAPTAH.
/folyt.köv./

19.00 rj

- 50 -

1900

bb. 68. / folytatódik... 3. folyt./rj

a vitában felszólalt gácsi miklós, varga gyula, csörögits józsef, weiszböck rezsőné, dr. varga pálné, fülöp jános, kovács sándor, novák béla, varga istván, marion jános, kalmár jános, sas kálmán, valaska lászló, csapó jánosné, dr. szabó kálmán, dr. vida miklós, magyar sándor, jazbinsek vilmos és szigetesi istván országgyűlési képviselők.

az ülés dr. bogárné józsef zárszavával ért véget. /mt1/

--

bb. 69. németh károly látogatása csongrád megyében

vid-kz/tné bzs hgy

1971. november 26.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára kétnapos látogatást tett csongrád megyében. a csütörtökön szegedre érkezett vendéget a megyei pártbizottság épületében győri imre, a megyei pártbizottság első titkára és dr. komócsin Mihály, a megyei tanács elnöke fogadta. németh károly ezután a helyi vezetők társaságában felkereste szeged épülő új tarján-telepi lakónegyedét. a nap folyamán meglátogatta a makói uttórtó sz. gépműhelyét. este szegeden a megyei párt, állami és társadalmi szervek vezetőivel folytatott eszmecsere a megyei pártbizottságon.

németh károly pénteken hódmezővásárhelyen látogatást tett a finomkerámiai művek alföldi porcelángyárában, majd fábiánsebestyénvári megtekintette a helyi kinizsi, a szentesi május 1. és a nagymágocsi sállai tsz közös vállalkozásaként kétszáz millió forintos költséggel épülő sertés és kertészeti telepet.

németh károly csongrád megyei látogatásának két napján számos dolgozóval beszélgetett munka- és életkörülményeiről, több szocialista brigád naplójába bejegyezte jókívánságait.

látogatásának utolsó állomásain, szentesen és csongrádon a városközpontokat tekintette meg, majd az esti órákban visszautazott a fővárosba. /mt1/

19.10/bzs

--

- 51 -

még a nagyalföldi földgáz-termelő vállalat szegedi üzemét, a fég makói gyárat es

bb 70. gáspár sándor vezetésével tatabányára látogatott a szot titkársága

vid/fm bzs hgy

1971. november 26.

a szakszervezetek országos tanácsának titkársága elhatározta, hogy tapasztalatszerzés céljából negyedévenként részt vesz egy-egy nagyobb vállalat szakszervezeti bizottságának, vagy szakszervezeti tanácsának ülésén. ezt az alkalmat felhasználják arra is, hogy elbeszélgessenek az üzemek dolgozóival, vezetőivel és a szakszervezeti aktívakkal.

az első ilyen látogatásra pénteken került sor. a titkárság gáspár sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot főtitkárának vezetésével a pénteki napot a tatabányai szénbányánál töltötte. öt bányai üzemet kerestek fel, és elbeszélgettek a gazdasági, a kisz-, a szakszervezeti- és a pártszervezeti vezetőkkel, valamint a szocialista brigádok vezetőivel. a csoportos beszélgetéseken tájékoztatták a vezetők és a dolgozók kapcsolatáról, és arról, hogyan vonják be a munkásokat a mindennapos tennivalók megoldásába. számba vették azt is, milyen intézkedéseket terveznek a szakszervezeti és az üzemi demokrácia fejlesztésére, erősítésére.

délután a vendégek résztvettek a szénbányák vállalati szakszervezeti tanácsülésén. jelen volt a megbeszélésen havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, budai károly, az szmt vezető titkára és dr. gál istván, szénbányák igazgatója is.

az ülésen kaszás istvánnak, a vállalati szakszervezeti bizottság titkárának és a tanácstagoknak a felszólalásai alapján azt vitatták meg, hogyan érvényesül a szakszervezeti és az üzemi demokrácia a szénmedence bányáinál. a szakszervezetek xxii. kongresszusának szellemében sok intézkedést tettek. a mintegy 4000 szakszervezeti aktíva a pártszervezetek és a kisz-szervezetek segítségével olyan légkört tudott teremteni az üzemekben, hogy a dolgozók cselekvő részeseivé váltak saját sorsuk irányításának. a régi, jól bevált és az új módszerekkel olyan fórumokat teremtettek, amelyek alkalmassá váltak a dolgozók gondjainak nyílt megvitatására. a szakszervezeti taggyűléseken mindig olyan témákról tárgyalnak, amelyek közvetlenül érintik és érdeklik a dolgozókat.

/folyt. köv./

⊕ A TATABÁNYAI

19.13/bzs

- 52 -

19.13

bb 70. /gáspár sándor ... 1. folyt./bzs

az ülés résztvevői hangoztatták: a vezetők és a dolgozók jó kapcsolatának eredménye, hogy mindig számíthatnak a munkások kollektívára. példaként elmondották, hogy a ma még most is lezárt, tűzsújtotta 12/a akna által okozott jelentős kárról és a termeléskiesésről a szakszervezeti bizalmiak külön-külön elbeszélgettek a dolgozókkal. a termeléskiesés pótlására széleskörű munkaverseny bontakozott ki a szénmedence bányáiban.

a szakszervezeti tanácsülésen felszólalt gáspár sándor, és elismerését fejezte ki a szénbányák szakszervezeti és gazdasági vezetőinek az erőfeszítésekért, amelyeket a szakszervezeti és az üzemi demokrácia fejlesztéséért tesznek. elmondotta, hogy a szot titkársága a tatabányai üzemplátogatásokon azt tapasztalta, hogy a szakszervezetek legutóbbi kongresszusa határozatának szellemében erősítik és fejlesztik a demokráciát. /mti/

--

bb 72. az ország egyik legszebb kisz-vezetőképző tábort avatták fel tatán

vid/fm bzs hgy

1971. november 26.

az ország egyik legszebb ifjúsági létesítményét avatták fel pénteken a tatabányai partján. dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára adta át az új megyei kisz- és uttörő-vezetőképző tábort tóth károlynak, a komárom megyei kisz-bizottság első titkárának. a korszerű vezetőképző felépítésére csaknem 13 millió forintot költöttek. az emeletes központi épülethez több földszintes létesítmény kapcsolódik. ezekben kaptak helyet az előadótermek, a lakószobák, a foglalkoztató helyiségek és az étterem is. a 220 személyes modern tábor egy részébe bevezették a központi fűtést, s így télen is megszervezhetik az ifjúsági vezetők oktatását. a létesítményt övező több mint három holdas parkban tavasszal sportpályákat alakítanak ki. a táborban nemcsak komárom megyei, hanem győr-sopron és vas megyei fiatalok is tanulhatnak.

az avató ünnepségen tóth károly emléklapot és emléktárgyakat adott át azoknak a társadalmi és gazdasági vezetőknek, építőmunkásoknak és ifjúsági vezetőknek, akik aktívan segítettek a tábor mielőbbi felépítését. /mti/

--

19.17/bzs

- 53 -

19.17

bb. 73. a pjatnyickij-együttes szekszárdi „beugrása,”
vid/rj hgy 1971. november 26.

a hazánkban tartózkodó pjatnyickij-együttes tagjai pénteken szekszárd és a sárköz nevezetességeivel ismerkedtek. esti programjukban a szekszárdi népitánc-együttessel való találkozás szerepelt, közben azonban arról érkezett hír, hogy a veszprémi petőfi színháznak le kellett mondania a szekszárdi babits mihály művelődési központban péntek estére tervezett előadását. madách „csak tréfa,” című színművét mutatták volna be, de a színházi díszleteket szállító gépkocsi délután iregszemcse határában karambolozott, s ezért az előadást későbbre kellett halasztani.

a pjatnyickij-együttes „beugrása,” mentette meg a helyzetet: a veszprémi társulat helyett a szovjet művészek másodszor is bemutatották műsorukat a városban. így a nagyszerű, világhírű műsort mintegy ajándékként kapta a művelődési háznak az a 660 bérletese, akiknek jegye a péntek estére szóló színházi bemutatóra volt érvényes. /mt1/

bb. 71. a szovjet hős városok hetének pénteki eseményei
ö/vid/fm/rj hgy 1971. november 26.

az mszmp veszprém megyei bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége és a megyei muzeumok igazgatósága rendezésében - a szovjet hős városok hete alkalmából, - pénteken a veszprémi vegyipari egyetem aulájában megnyitották a „volgográd képekben,” című kiállítást. a tárlaton gazdag fotóanyag szemlélteti a hős város egykori védelmét és újjáépítését.

a veszprémi kisfaludy művelődési házban ezen a napon rendezték meg a „rejtvényuton a szovjetunióban,” című vetélkedő városi elődöntőjét. a hét veszprémi uttorócsapat versenyén a szovjetunióval és volgográddal kapcsolatos ismereteikből vizsgáztak a résztvevők.

/folyt.köv./

19.25 rj

- 54 -

1935

bb. 71. / a szovjet ... 1. folyt./rj

a veszprém megyében tartózkodó volgográdi delegáció tagjai el-
látogattak a pápai textilgyárba.

x x x

a.i. vinogradov, a szocialista munka hőse, a leningrádi rádió- és televíziógyár dolgozója, valamint marija petrova, a leningrádi állami történelmi múzeum főmunkatársa pénteken pécsre látogatott. a vendégeket délelőtt a pártszékházban a baranya megyei és a pécsi városi pártbizottság vezetői fogadták. délután a tanárképző főiskolára látogattak, megtekintették az intézetet, a fiatalok pedig ünnepi műsort adtak tiszteletükre. a vendégek ezután a főiskola november 7-én alakult mszbt-tagcsoportjának tagjaival, a tanárok és orosz-szakos hallgatók képviselőivel folytattak baráti eszmecsereket.

x x x

a hajdu-bihar megyében tartózkodó kijevi küldöttek pénteken délelőtt a debreceni kossuth gyakorló gimnáziumba látogattak, majd felkeresték a magyar gördülőcsapágó művek debreceni gyárát.

délután a csapágó művek nagytermében a magyar-szovjet baráti társaság üzemi tagcsoportja gyűlést rendezett, amelyen a.g. seveljov, a kijevi pártbizottság titkára tolmácsolta kijev másfél millió lakosának a debreceniekhez intézett jókívánságait. m.z. scserbaszenko, a szovjetunió hőse pedig, aki résztvett kijev felszabadításában, megemlékezett az egykori hősi harcokról. /mt1/

bb. 74. színházi bemutatók vidéken

ö/vid/fm /rj hgy

1971. november 26.

a miskolci nemzeti színházban pénteken szabó lőrinc fordításában bemutatták shakespeare macbeth című tragédiáját. a drámát nyilassy judit rendezte, macbeth szerepét paláncz ferenc, lady macbeth-ét pedig kovács mária alakította. a vivó jeleneteket bodrogi zoltán állította be, a díszletet és a jelmezeket gyarmathy ágnes tervezte.

/folyt.köv./

19.26 rj

- 55 -

1935

bb. 74. / színházi... 1. folyt./rj

a szegedi nemzeti színházban ugyancsak pénteken mutatták be Jean Cocteau „az írógép”, című háromfelvonásos színművét - Karinthy Ferenc fordításában és Bicskey Károly rendezésében. A főbb szerepeket Fogarassy Mária, Szakáts Eszter, Bányörgyi Károly, Janka Béla és Kovács Gyula alakította. A díszleteket Sándor Lajos tervezte.

a kecskeméti katona József színházban Jean Anouilh „a buborék”, című komédiája került színre. „a buborék”, -ot hazánkban elsőként láthatta a kecskeméti közönség. az életről, szerelemről és halálról szóló, - modern Don Juan-történetnek nevezhető - darabot 1955. óta nagy sikerrel játsszák Európa nagyvárosainak színpadain. a kecskeméti bemutatón Forgács Tibor, Stefanik Irén, Fekete Tibor, Falvai Klára, Faluhelyi Magda és Mojzes Mária alakította a főbb szerepeket. a darabot Orbán Tibor rendezte, a díszleteket Csányi Árpád, a jelmezeket Rimanóczy Yvonne tervezte. /mti/

--

bb. 75. a Ramajana a Thália színházban

t/nn/rj zs hgy

1971. november 26.

pénteken mutatta be a Thália színház a Ramajanát, az indiai nép csaknem 3000 éves ősi eposzának színpadi változatát, amely már a nyáron is nagy sikert aratott a kör-színházban. a ráma királyfi történetét idéző alkotást János István fordította és állította össze, rendezője Kazimir Károly. a darab zenéjét eredeti hindu motívumok felhasználásával Blum Tamás komponálta. a főbb szerepekben Keres Emília, Horváth Teri, Mécs Károly, Rátónyi Róbert, valamint a darab új szereplőit: Drahotá Andreát, Sütő Irént, Szilágyi Tibort, és Górnagy Máriát tapsolta meg a közönség. /mti/

--

19.30 rj

- 56 -

1930

bb 76. halálos baleset vasutállomáson

gy bzs hgy

1971. november 26.

Borsod megyében a Csincsetanyai vasutállomáson egy elhaladó személyvonat utolsó kocsija mögül figyelmetlenül lépett a sínekre Kovács Miklós 40 éves hengerész, helyi lakos és a gyorsvonat halálra gázolta. /mti/

--

bb 77. közlekedési balesetek a fővárosban

1 gy/gk bzs hgy

1971. november 26.

Ferencvárosban, a Közpártár utca és a Boráros tér torkolatában a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adott elsőbbséget tehergépkocsijával Szöllősi Sándor 28 éves gépkocsivezető, Bajai Lakos. elgázolta Major Márton 49 éves gyóni lakost, aki súlyos sérülést szenvedett. Szöllősi Sándor ellen eljárás indult.

Zuglóban, a Hungária köruton szabálytalanul haladt át az uttesten Marcsinyi Ferencné 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elgázolta. az idős asszony a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 78. időjárásjelentés

fk bzs hgy

1971. november 26.

a meteorológiai intézet jelenti november 26-án, este 19 órakor:

további enyhülés

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős idő, szórványosan kisebb havazással, havas esővel. mérsékelt, napközben megélnéknkül nyugati-északnyugati szél. a hideg tovább mérséklődik. hajnalban néhány helyen ködképződés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 1, plusz 4 fok között. /mti/

--

19.40/bzs

- 57 -

1950

vob. 67. /sztanko todorov... 4. folyt./rj

bulgáriának a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élését szolgáló akcióiról szólva hangsúlyozta: készséggel támogatnak és vesznek részt minden olyan kezdeményezésben, amely a világ békéjének erősítését, a haladás ügyét szolgálja szerte a világon. európai vonatkozásban pedig egyebek közt jól jellemzi bulgária nemzetközi tevékenységét, hogy a legkülönbözőbb szervezetek képviselőiből országos bizottságot hoztak létre az össz-európai biztonsági értekezlet ügyének előmozdítására.

a bolgár miniszterelnök az egyetemes béke megszilárdításában igen jelentősnek mondotta az országok közötti különböző regionális megállapodásokat. a bolgár népköztársaság politikájának alapvető vonala például, hogy szakadatlanul javítsa kapcsolatait, fejlessze a jószomszédi együttműködést a többi balkáni országgal. ez a törekvésük a balkáni partnereknél igen kedvező fogadtatásra talált, s ez lehetővé tesz olyan közös kezdeményezéseket, amelyek elősegítik a kölcsönösen előnyös együttműködés kialakítását.

bulgária belső helyzetéről szólva említést tett az államtanács megalakításáról, amely lényegében az államhatalom legfelső, állandóan tevékenykedő szerve. létrehozását a bolgár nemzetgyűlés szerepének, a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének növelésére irányuló törekvés tette szükségessé. az államtanács irányítja és ellenőrzi a kormány és a többi állami szerv munkáját, határozatokat hoz, az államirányítás minden fontos kérdésében, megilleti a végrehajtás és a rendelkezés joga.

a bulgáriában újabb létrehozott állami gazdasági egységekről és az ugynevezett agráripari komplexumokról elmondta, hogy tevékenységükkel a modern termelés szükségleteit, követelményeit elégítik ki, létrehozásuk összhangban áll a műszaki-tudományos forradalom igényeivel, lényegében az említett intézmények mint hatalmas gazdasági szervezetek működnek.

elismerően nyilatkozott a miniszterelnök a bolgár-magyar gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság munkájáról. a vegyesbizottság legutóbbi ülészakán egész sor fontos határozatot hoztak, amelyek lehetőséget nyújtanak majd a két ország közötti gazdasági együttműködés továbbfejlesztésére, továbbá a szakosítás és kooperáció kialakítására a gépgyártás, a vegyipar, a kohászat, a gyógyszer- és a könnyűipar területén.

a sajtókonferencia résztvevői nevében dr. várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke mondott köszönetet a bolgár miniszterelnök tájékoztatójáért. /mti/

19.53 rj

- 58 -

kb179. sztanko todorov fogadása focck jenő tiszteletére

t bc/pá bzs hgy

1971. november 26.

sztanko todorov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke és felesége pénteken este fogadást adott focck jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és felesége tiszteletére a magyar néphadsereg központi klubjának népstádion uti helyiségében.

a fogadáson részt vett apró Antal, németh károly és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós és dr. timár mátyás, a kormány elnökhelyettesei, bondor józsef, dr. horgos gyula, párdi imre, péter jános, dr. szekér gyula, a kormány tagjai, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője. ott voltak a fogadáson a bolgár kormányfő kíséretének tagjai is. a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

--

bb 80. szonja todrova

bzs hgy

1971. november 26.

a bolgár miniszterelnök felesége pénteken a szépművészeti múzeum több kiállítását tekintette meg. /mti/

--

bb 81. elhunyt boross elemér

hgy/um hgy

1971. november 26.

író, drámaíró pénteken 71 éves korában.

x x x

/folyt.köv./

- 59 -

21.20/um

20²²

bb 81. /elhunyt boross ... folyt./um

boross elemér versesköteteivel hívta fel magára a figyelmet. igen sok folyóirat közölte tárcáit, elbeszéléseit, verseit. sikeres regényeket írt. színdarabjai külföldön is sikert arattak. ave maria című drámáját a tanácsköztársaság idején mutatták be. több művében megrázó képet fest a horthy-korszak kisémbereinek keserű sorsáról.

a felszabadulás után egy ideig a magyar írók szövetségének majd a magyar színpadi szerzők egyesületének főtitkára volt.
/mt1/

--

- v é g e -

- 60 -

21.22/um

7123

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. november 27.

bb 1. új tudományos sorozatok, előadások a rádióban

1 nm/pá zs bh hgy 1971. november 27.

több mint 20 új tudományos előadássorozat, összeállítás, beszámoló kerül jövőre a rádió közönsége elé. mint márton anna, az ismeretterjesztő rovat vezetője elmondotta az mti munkatársának, öt új történelmi sorozat indul, amely egyaránt foglalkozik politikával, történelem-filozófiával és kulturhistóriával is. karsai Elek dr. 16 részes dokumentumösszeállításának diplomácia felsőfokon a címe. az ismert történész elsősorban a magyar-amerikai és a magyar-angol kapcsolatok alakulásáról számol be, 1919-től 1948-ig követve nyomon az eseményeket.

a „fejezetek az orosz nép történetéből„ című adás szerzője: krízsán László kandidátus. műsorában egyaránt szó lesz a dekabrista felkelésről, pétervár alapításáról, zsukovszkij életéről és Puskin utolsó napjairól. „diplomataék jelentik„ címmel ismert személyiségek közreműködésével kaphatnak tájékoztatást a hallgatók a második világháborút megelőző évtized diplomáciájának történetéről olyan okiratok, levelek, jegyzékváltások révén, amelyek most váltak hozzáférhetővé a kutatók számára. hetés Tibor dokumentumsorozata, „kommunista arcélek„ címmel a magyar munkásmozgalom olyan hőseit állítja mikrofon elé, mint Bauer Tatjana, Seidler Ernő, Steinmetz Miklós és Vági István.

/folyt. köv./

- 1 -